

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

TÜRKÇE DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI
(İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

**TÜRKÇE DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI**
(İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)

İÇİNDEKİLER

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI.....	3
ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI	3
ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	4
DEĞERLERİMİZ.....	4
YETKİNLİKLER	4
ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	6
BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6
SONUÇ	7
TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASI	8
1. TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	8
2. ÖĞRENME ÖĞRETME YAKLAŞIMI	8
3. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	9
4. UYGULAMADA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	10
TÜRKÇE DERSİ 1-8. SINIFLAR DERS KİTABI FORMA SAYILARI VE EBATLARI	19
TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI.....	19
1. ÖĞRETİM PROGRAMININ YAPISI	19
2. KAZANIMLARIN YAPISI	19
3. KAZANIMLAR VE AÇIKLAMALARI	19
1. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	20
2. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	23
3. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	26
4. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	30
5. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	35
6. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	39
7. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	43
8. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	47
TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU	51

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojiye yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim bilgiyi üreten, hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkı sağlayan vb. niteliklerdeki bir bireyi tanımlamaktadır. Bu nitelik dokusuna sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek öğretim programları salt bilgi aktaran bir yapıdan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanımlara ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Her iki gruptaki kazanım ve açıklamalar da ilgili disiplinin yetkin, güncel, geçerli ve eğitim öğretim sürecinde hayatla ilişkileri kurulabilecek niteliktedir. Bu kazanımlar ve sınırlarını belirleyen açıklamaları, sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çevresinde bütünleşmiş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim ve öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, "Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi"nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle, millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, "Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi"nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir mesleğe, yükseköğretime ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak.

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışların arasındaki bütünlüğü kuran bağlantı ve ufuk işlevi görmektedir. Değerlerimiz toplumumuzun millî ve manevî kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlarmıza aktaracağımız öz mirasımızdır. Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkı vermesini sağlayan eylemsel bütünlüklerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori-pratik bütünlüğündeki asli parçamızı oluşturur. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapıyla arızidir ve bu sebeple de sürekli gözden geçirmelerle güncellenir, yenilenir.

DEĞERLERİMİZ

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünümüze ve yarınlarmıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatımızın rutin akışında ve karşılaştığımız sorunlarla başa çıkma da eyleme geçmemizi sağlayan kudretin ve gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceğinin, değerlerini benimsemiş ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlarına bağlı olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Bundan dolayı eğitim sistemimiz her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırma amacıyla hareket eder. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarılı, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmek asli görevidir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi değerleri kazandırma amacı çerçevesindeki işlevini, öğretim programlarını da kapsayan eğitim programıyla yerine getirir. "Eğitim programı"; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Öğretim programlarında bu anlayışla değerlerimiz, ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan "kök değerler" şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına, hem ilişkili olduğu alt değerlerle ve hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

YETKİNLİKLER

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde; kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde (TYÇ) belirlenmiştir. TYÇ sekiz anahtar yetkinlik belirlemekte ve aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1) *Ana dilde iletişim*: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme ve yorumlama (dinleme, konuşma, okuma ve yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmaktır.

2) *Yabancı dillerde iletişim*: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem de yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim, öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürlerarası anlayış becerilerini de

gerektirmektedir. Bireyin yeterlilik seviyesi, bireyin sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları ile farklı diller arasında değişkenlik gösterecektir.

3) *Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler*: Matematiksel yetkinlik, günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapılmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4) *Dijital yetkinlik*: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsar. Söz konusu yetkinlik, bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5) *Öğrenmeyi öğrenme*: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme; bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim ve öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6) *Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler*: Bu yetkinlikler kişisel, kişilerarası ve kültürlerarası yetkinlikleri içermekte; bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân tanıyacak; gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri, toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiye, demokratik ve aktif katılım kararlılığına dayalı olarak medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7) *İnisiyatif alma ve girişimcilik*: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade eder. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olma ve iyi yönetimi desteklemeyi de kapsar.

8) *Kültürel farkındalık ve ifade*: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Hiçbir insan bir başkasının birebir aynısı değildir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart olması” insanın doğasına terstir. Bu sebeple ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir beklenti olarak değerlendirilemez. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için, ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarından değil öğretmen ve eğitim uygulayıcılarından beklenir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılacak ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
3. Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (bilişsel)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde insanın çok yönlü gelişimsel özelliklerine dair mevcut bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi dikkate alan harmonik bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insan gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve gelişimin hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında, her yaş döneminde bireylerin gelişim özelliklerini dikkate alarak destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürse de tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evreler de başlangıç ve bitişleri açısından homojen değildir. Bu sebeple programlar olabildiğince bunu göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaçlarını ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık belirli yönelimlerle karakterize edilir: basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan

soyuta doğru gelişim gibi. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de sınıflar düzeyinde derslerin dağılımlarında ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden, öğrencinin edindiği bir kazanımın, gelişimde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate alması beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Öte yandan bu durum bireylerarası ve bireyin kendi içindeki farklılıkları da kapsar. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içindeki özellikleri ile farklıdır. Örneğin bir bireyin soyut düşünme yeteneği güçlü iken aynı bireyin resim yeteneği zayıf olabilir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu zamanlar gelişim açısından riskli ve kritik zamanlardır. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencinin durumuna daha duyarlı davranması beklenir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir.

SONUÇ

Elimizdeki programları güncelleme sürecinde hangi işlemlerden ve aşamalardan geçtiğimiz üzerine bilgi vermek de yerinde olacaktır. Bu bağlamda:

- Farklı ülkelerin son yıllarda benzer gerekçelerle yenilenip güncellenen öğretim programları incelenmiş,
- yurt içinde ve yurt dışında eğitim öğretim ve programlar üzerine yapılan akademik çalışmalar taranmış,
- başta Anayasamız olmak üzere ilgili mevzuat, kalkınma planları, hükümet programları, şûra kararları, siyasi partilerin programları, sivil toplum kuruluşları ve sivil araştırma kurumları tarafından hazırlanan raporlar vb. dokümanlar analiz edilmiş,
- Millî Eğitim Bakanlığı programlar ve öğretim materyalleri daire başkanlıkları tarafından geliştirilen anketler aracılığıyla öğretmen ve yöneticilerin programlar ve haftalık ders çizelgelerine yönelik görüşleri toplanmış,
- illerden gelen her bir branşla ilgili zümre raporları incelenmiş,
- branşlara yönelik açık uçlu sorulardan oluşan ve elektronik ortamda erişime açılan anket verileri derlenmiş,
- eğitim fakültelerimizin branşlar ölçeğinde hazırladıkları raporlar incelenmiş,

bütün görüş, öneri, eleştiri ve beklentiler, Bakanlığımızın ilgili birimlerinden uzman personel, öğretmen ve akademisyenlerden oluşan çalışma gruplarınca değerlendirilmiştir. Yapılan tespitler doğrultusunda öğretim programlarımız gözden geçirilip güncellenmiş ve yenilenmiştir. Programların uygulanmasına 2018-2019 eğitim öğretim yılı itibarıyla topyekûn geçilecek ve sonrasında yapılacak izleme değerlendirme sonuçlarına göre yine gerekli güncellemeler yapılacaktır. Böylelikle programlarımızın gelişmelerle ve bilimsel, sosyal, teknolojik vb. ihtiyaçlarla koşutluğunun sürekliliği sağlanmış olacaktır.

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASI

1. TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Türkçe Dersi Öğretim Programı, öğrencilerin hayat boyu kullanabilecekleri dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma ile ilgili dil becerilerini ve zihinsel becerileri kazanmaları, bu becerileri kullanarak kendilerini bireysel ve sosyal yönden geliştirmeleri, etkili iletişim kurmaları, Türkçe sevgisiyle, istek duyarak okuma ve yazma alışkanlığı edinmelerini sağlayacak şekilde bilgi, beceri ve değerleri içeren bir bütünlük içinde yapılandırılmıştır. Türkçe Dersi Öğretim Programı; dil becerilerinin ve yeterliliklerinin geliştirilmesini, diğer tüm alanlarda öğrenme, kişisel ve sosyal gelişme ile mesleki becerileri edinmenin ön şartı olarak kabul etmektedir.

Tematik yaklaşım esas alınarak hazırlanan öğretim programında okuma ve yazma kazanımları metin içi, metin dışı ve metinler arası okuma yoluyla anlam oluşturmayı sağlayacak şekilde yapılandırılmıştır. Birinci sınıftan sekizinci sınıfa kadar kazanımların yapısı ve hiyerarşisi, öğrencilerin temel dil becerilerinin yanı sıra üst düzey bilişsel becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak şekilde düzenlenmiştir. Öğrencilerin gelişim özellikleri göz önünde bulundurularak dil bilgisi ve yazım kuralları ile ilgili kazanımlar artan bir yoğunluk içinde ve aşamalı olarak yapılandırılmıştır.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri doğrultusunda hazırlanan Türkçe Dersi Öğretim Programı ile öğrencilerin;

- dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin geliştirilmesi,
- Türkçeyi, konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanmalarının sağlanması,
- okuduğu, dinlediği/izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmalarının; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmelerinin sağlanması,
- okuma yazma sevgisi ve alışkanlığını kazanmalarının sağlanması,
- duygu ve düşünceleri ile bir konudaki görüşlerini veya tezini sözlü ve yazılı olarak etkili ve anlaşılır biçimde ifade etmelerinin sağlanması,
- bilgiyi araştırma, keşfetme, yorumlama ve zihinde yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi,
- basılı materyaller ile çoklu medya kaynaklarından bilgiye erişme, bilgiyi düzenleme, sorgulama, kullanma ve üretme becerilerinin geliştirilmesi,
- okuduklarını anlayarak eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmelerinin ve sorgulamalarının sağlanması,
- millî, manevi, ahlaki, tarihî, kültürel, sosyal değerlere önem vermelerinin sağlanması, millî duygu ve düşüncelerinin güçlendirilmesi,
- Türk ve dünya kültür ve sanatına ait eserler aracılığıyla estetik ve sanatsal değerleri fark etmelerinin ve benimsemelerinin sağlanması amaçlanmıştır.

2. ÖĞRENME ÖĞRETME YAKLAŞIMI

Dil öğrenimi doğrusal bir faaliyet olmadığından dört temel dil becerisinin kazandırılmasında tek bir öğrenme öğretme yaklaşımı benimsenmemeli, farklı öğretim yöntem ve teknikleri bir arada ve dengeli şekilde kullanılmalıdır. Öğrenme öğretme süreci planlanırken öğrencilerin bireysel farklılıkları (hazır bulunuşluk düzeyleri, öğrenme stilleri ve ihtiyaçları, sosyokültürel farklılıkları vb.) göz önünde bulundurulmalıdır. Kullanılan öğretim yaklaşımları ve öğrenme etkinlikleri öğrencilerin önceki öğrenmelerini geliştirmeli, yanlış öğrenmeleri düzeltmeli, ilgilerini çekmeli, sınıf içinde ve dışında anlamlı uygulamalar yapmaları için teşvik etmelidir.

Öğrencilerin öğrenme öğretme sürecine aktif katılımı sağlanmalı ve öğrenciler kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu almaları konusunda teşvik edilmelidir. Öğrencilerin öğrendiklerini içinde yaşadıkları sosyokültürel ve çevresel durumlarla ilişkilendirmelerine imkân sağlayan, aktif olarak katılabileceği etkinlik ve çalışmalara

yer verilmelidir. Bu tarz etkinlik ve çalışmalar öğrenmeyi daha anlamlı ve kalıcı kılmakla birlikte öğrencilerin öğrenmeye karşı olumlu tutum geliştirmelerine katkı sağlayacaktır.

Özel eğitime ihtiyaç duyan öğrenciler için; bireysel özellikleri, performansları ve ihtiyaçları doğrultusunda Türkçe Dersi Öğretim Programı temel alınarak “Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP)” hazırlanmalı ve uygulanmalıdır. BEP’te yer alacak olan kazanımların belirlenmesinde, öğrenme öğretme sürecinin düzenlenmesinde ve başarının değerlendirilmesinde o öğrencinin hazır bulunuşluğu, bilişsel, sosyal ve bedensel özellikleri dikkate alınmalıdır.

Öğrenme öğretme sürecinde mümkün olduğunca bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanılmalıdır. Bu teknolojilerin kullanılması öğretim stratejilerini zenginleştirirken aynı zamanda öğrencilerin öğrenmelerini destekleyecektir. Öğrenciler verileri toplama, organize etme ve sınıflamada, elde ettikleri bulguları yazma, düzenleme ve sunmada bilgisayar programlarından yararlanmaları için teşvik edilmelidir.

Dersin işlenişinde ve uygulamalarda görsel iletişim araçlarına yer verilmeli; slayt, bilgisayar, televizyon, etkileşimli tahta, internet, EBA içerikleri vb. etkin olarak kullanılmalıdır. Teknolojik araç ve gereçler kullanılırken gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik göz önüne alınmalı ve internetin güvenli kullanımı konusunda gerekli uyarılar yapılmalı ve tedbirler alınmalıdır. Dijital kaynakların, özellikle internetten indirilen materyallerin kullanımında intihal yapılmamalı, etik kurallara ve telif haklarına uyulmalıdır.

3. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Öğrencilerin programla kazandırılması hedeflenen bilgi ve becerileri ne oranda edindiğinin tespitinde kullanılan ölçme ve değerlendirme uygulamaları sürekli olmalıdır. Öğretim öncesinde yapılan değerlendirme, öğrenci hakkında bilgi edinilmesini ve öğrenme hedeflerinin belirlenmesini; öğretim sırasında yapılan değerlendirme, öğrenci ve öğretmene geri bildirim verilmesini; öğretim sonunda yapılan değerlendirme ise öğrenme hedeflerinin karşılanıp karşılanmadığı ve belirli alanlarda değişiklik yapılması gerekip gerekmediği hakkında karar vermeyi sağlayacaktır. Sürekli değerlendirme, öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin ilerleyişlerinin tespiti için de önemlidir.

Öğrenme öğretme sürecinin ayrılmaz bir parçası olan ölçme ve değerlendirme uygulamalarında özellikle 1-3. sınıflarda süreç ve performans temelli bir yaklaşım benimsenmeli, ölçme sonunda öğrenci performansı hakkında elde edilen veriler yargıda bulunma değil, tanı amaçlı kullanılmalıdır. Bu amaç doğrultusunda kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı ve değerlendirme ölçeği şeklinde yapılandırılmış gözlem formlarından yararlanılmalıdır. Bu formlarda sadece bilişsel becerilerin değil, psikomotor (kalemi doğru tutma, düzgün yazma, akıcı okuma, kelimeleri doğru telaffuz etme vb.) ve duyuşsal becerilerin (sorumluluklarını yerine getirme, iş birliği yapma, çevresindeki kişilere saygılı davranma, etkinliklere aktif katılma, çaba harcama vb.) gözlemlenmesine imkân sağlayan ölçütlere de yer verilmelidir. Performansları hakkında öğrencilere düzenli ve yapıcı geri bildirimler verilmeli, eksik ya da hatalı öğrenmelere ilişkin tespitler öğrencileri rencide edici değil, motive edici şekilde ifade edilmeli, sınıf içinde kıyaslamalara gidilmemelidir. Öğrencilerin kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu almalarında öz değerlendirme becerisini edinmeleri önemli bir rol oynamaktadır. Bu bakımdan yapılan etkinlikler sonunda öğrencilere “Bu etkinlikten ne öğrendiniz?”, “Bu etkinliği daha iyi yapabilir miydiniz? Nasıl?” vb. sorular yöneltilerek ya da az sayıda ölçütten oluşan formlar verilerek öz değerlendirme yapmaları teşvik edilmelidir. Öğrenci düzeyine uygun, öğrenciyi zorlamayan, öğrenmeyi pekiştirirken aynı zamanda yapmaktan zevk alabileceği performans çalışmaları ve projelerde bu sınıf düzeylerinde öğrencilerin bilişsel, psikomotor ve duyuşsal becerilerinin ölçülmesinde tanı amaçlı kullanılabilir.

4-8. sınıflarda sürecin yanı sıra sonuç odaklı ölçme ve değerlendirme yaklaşımı benimsenmelidir. Bu sınıf düzeylerinde bilişsel becerilerin ölçülmesinde yazılı sınavlardan yararlanır. Yazılı sınavlar yapılandırılırken kullanılan maddelerin öğretim programı kazanımlarının bilgi, beceri tür ve düzeyleri ile tutarlı olmasına dikkat edilmelidir. Yazılı sınavlar yapılandırılırken öğrencilerin üst düzey bilişsel becerilerin kullanılmasına imkân sağlayan çeşitli madde türlerinden yararlanılmalıdır. Hazırlanan maddeler, mümkün olduğunca yazılı (kısa metin,

şiiir, tablo, grafik vb.) ve görsel unsurlar (karikatür, fotoğraf, resim vb.), grafik düzenleyiciler (kavram haritaları, zihin haritaları vb.) gibi öncüllere yer verilerek zenginleştirilmeli ve bunların aktif kullanımlarını gerektirmelidir. Bu tarz maddeler öğrencilerin çıkarımda bulunma, eleştirel düşünme, analiz etme, görsel okuma, akıl yürütme, uzamsal becerilerini kullanmaları ve geliştirmelerine katkı sağlayacaktır. Sorular, eski ve yeni bilgilerin birleştirilmesini, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla ilişkilendirme yapılmasını gerektirmelidir. Gerçek hayata ait durumların ve materyallerin kullanıldığı öncüllere dayalı sorular, öğrencilerin çıkarım yapma becerisini yordarken edindikleri bilgileri nerede ve/veya hangi gerçek hayat durumlarında kullanabileceklerine dair farkındalık geliştirmelerini de sağlayacaktır. Dil becerilerinin ayrı ayrı veya bütüncül bir şekilde değerlendirilebilmesi için eğitim öğretim yılı sürecinde öğrenci ürün dosyaları ile elektronik portfolyolardan da yararlanılabilir.

4. UYGULAMADA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

İlk Okuma Yazma Süreci

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda ilk okuma yazma öğretimine ayrı bir önem verilmiş ve "Ses Esaslı İlk Okuma Yazma Öğretimi" benimsenmiştir. İlk okuma yazma öğretimi tırnaksız dik temel harflerle gerçekleştirilir.

İlk okuma yazma öğretimi, temel düzeyde okuma ve yazma becerileri ile sınırlı değildir. Düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, analiz sentez yapma ve değerlendirme gibi zihinsel becerilerin geliştirilmesinde ilk okuma yazma öğretiminin önemli bir işlevi vardır. Bu bağlamda Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmaya dönük becerilerin kazandırıldığı bir ilk okuma yazma öğretimi amaçlanmaktadır.

Ses Esaslı İlk Okuma Yazma Öğretimi

Öğrenciler yazı yazarken ve okuma yaparken; göğüslerini yazı masasına dayamamalı, her iki kolun üçte ikisi masa üzerinde durmalı, ayaklar rahat vaziyette yan yana yere basmalıdır. Göz ile materyal arasındaki uzaklığın 25-30 cm olması gerektiği sıklıkla hatırlatılmalıdır.

Öğrencilerin yazı yazarken kalemi baş, işaret ve orta parmakları arasında rahat ve serbest tutmalarına, işaret parmağını fazla bastırmamalarına dikkat edilmelidir. Kalemi doğru tutmak, yazı yazmak için önemlidir. Kalem, çok sıkılmadan ve bilek zorlanmayacak şekilde tutulmalıdır.

Öğrenciler, yazı yazarken kâğıdı eğimli tutmayı tercih edebilir. Bu durumda öğrencilere baskı yapılmamalı, yazı kolaylığı açısından kâğıt tutuşu konusunda esnek davranılmalıdır.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın ilk okuma yazma öğretiminde "Ses Esaslı İlk Okuma Yazma Öğretimi" yaklaşımı benimsenmiştir. Bu yaklaşım doğrultusunda ilk okuma yazma öğretimi sırasında dikkat edilecek hususlar aşağıda sunulmuştur.

İlk okuma yazma sürecinde şu aşamalar izlenmelidir:

1) İlk okuma yazmaya hazırlık

- Dinleme eğitimi çalışmaları
- Parmak, el ve kol kaslarını geliştirme çalışmaları
- Boyama ve çizgi çalışmaları

2) İlk okuma yazmaya başlama ve ilerleme

- Sesi hissetme, tanıma ve ayırt etme
- Harfi okuma ve yazma
- Harflerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturma
- Metin okuma

3) Bağımsız okuma ve yazma

1) İlk Okuma Yazmaya Hazırlık

a) Dinleme Eğitimi Çalışmaları: Dinleme eğitimi çalışmaları ilk okuma yazma öğretiminin başında, ilk harfin (e) öğretimine geçmeden önce gerçekleştirilmeli ve tamamlanmalıdır. Öğrencilere harflerin sesleri verilmeden, doğal ve yapay ses kaynaklarından çıkan sesler dinletilmelidir. Dinletilen sesin kaynağını fark etmeleri sağlanmalıdır. Ardından doğal ve yapay ses kaynaklarına karşılık gelen duyduğu sesleri tanıma, ayırt etme ve taklit etme çalışmaları yapılmalıdır. Bu çalışmalar esnasında müzik dersinin ilgili üniteleriyle ilişkilendirilmelidir. Dinleme eğitimi çalışmaları, öğrencilerin ilk okuma yazma öğrenirken ses harf ilişkisini daha kolay çözebilecekleri ve harfleri doğru ve net seslendirmelerini sağlayacak nitelikte olmalıdır. Bu süreçte işitme engeli ve konuşma bozukluğu olduğu düşünülen öğrencilerin gözlemlenmesi gerekmektedir. Profesyonel desteğe ihtiyaç duyan öğrencilerin ilgili kurumlara yönlendirilmesi sağlanmalıdır.

b) Parmak, El ve Kol Kaslarını Geliştirme Çalışmaları: Yazmaya başlamadan önce öğrencilerin parmak, el ve kol kaslarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmalar boyama ve çizgi çalışmaları öncesinde öğrenciyi destekleyecek nitelikte olmalıdır.

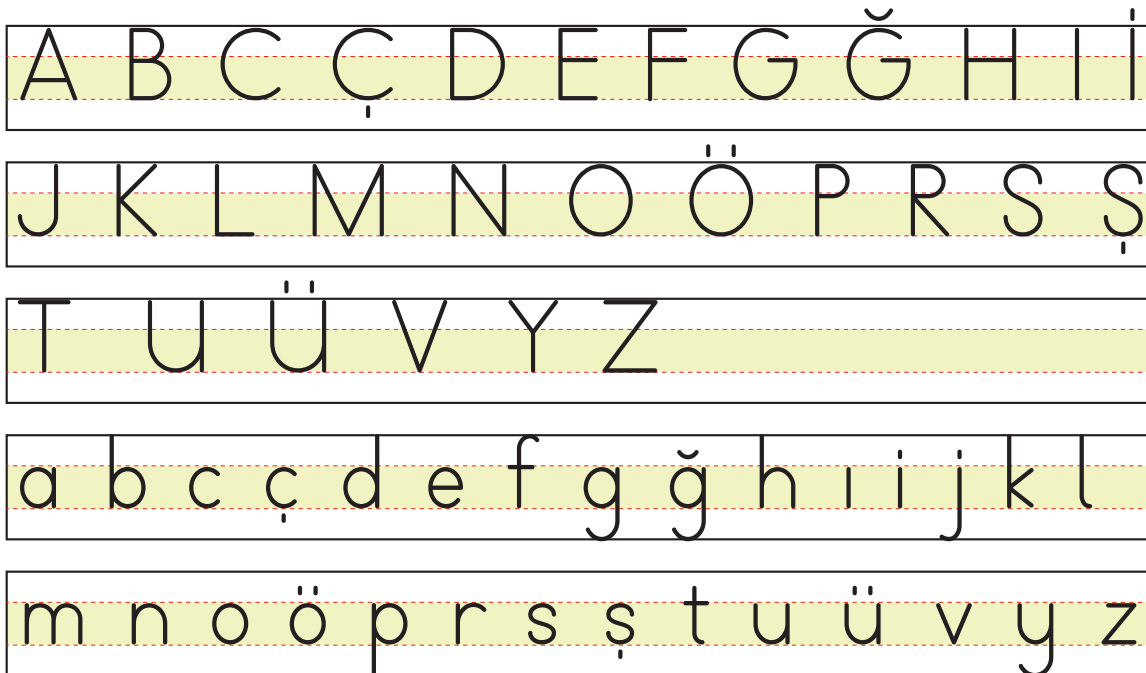
c) Boyama ve Çizgi Çalışmaları: Boyama ve çizgi çalışmalarına başlamadan önce öğrencilerin kalemi hangi eliyle tuttuğu tespit edilmelidir. Sol elini kullanan öğrenciler, sağ ellerini kullanmaları hususunda zorlanmamalıdır. İki elini de kullanabilen öğrenciler hangi elle daha rahat yazmakta iseler o eli kullanmaya teşvik edilmelidir.

Çizgi çalışmaları yazılacak harfin yapısal özelliklerine uygun olarak harflerin yazım yönleri, ana karakterleri ve yazım estetiği göz önüne alınarak öğrencilere el esnekliği kazandıracak nitelikte olmalıdır.

Dik temel harflerle yazmaya hazırlık için dik, eğik, dairesel ve yatay çizgiler çizdirilmelidir. Dik Temel yazma biçiminde dairesel çizgi öğretilirken saatin 2 noktasından başlanmalı, sola doğru eller kâğıttan kaldırılmadan aynı noktaya gelene kadar çizdirilmelidir. Dik temel harflerin yazılış yönleri, soldan sağa ve yukarıdan aşağıya doğru gösterilmelidir.

2) İlk Okuma Yazmaya Başlama ve İlerleme

İlk okuma yazmada kullanılacak dik temel harfler Şekil 1'de gösterilmiştir.

Şekil 1. TTKB Dik Temel Harfler

Okuma yazma öğretimi süreci boyunca dört çizgi, üç aralıktan oluşan standart **Yazı Defteri** kullanılmalıdır. Yazı defterindeki satır aralığı, 4 5 4 oranında, en az 1,3 cm genişliğinde olmalıdır. Yazı defterindeki satırlar ilk okuma yazma öğretimi boyunca kullanılacak materyallerde harflerin ve hecelerin verildiği aşamalar daha geniş satır aralığı kullanılmalıdır.

Okuma yazma öğretimi tamamlandıktan sonra standart yazı defteri veya çizgili defter kullanma kararı, öğretmen ve öğrencilerin inisiyatifindedir. Yazmada zorluk yaşayan öğrenciler ile yazma çalışmalarına standart yazı defteri ile devam edilebilir.

a) Sesi hissetme, tanıma ve ayırt etme

Okuma yazma öğretiminde ilk olarak ses hissettirilmelidir. Ses öğretilirken görselden hareketle harf senaryosu, tekerleme, şarkı ve bilmecelelerden yararlanılabilir. Ardından öğrencilere sesin karşılığı olan harf gösterilmeli ve ses harf ilişkisi kavratılmalıdır.

b) Harfi okuma ve yazma

Ses harf ilişkisi kavratıldıktan sonra harflerin okunmasına ve yazılmasına geçilmelidir. Öğrenci yazma çalışmalarında harflerin yazım şekilleri, yönleri, geometrisi, eğimi, dikliği konusunda zorlanmamalıdır. Öncelikle öğrencilerin harfin temel formunu oluşturmaları beklenmelidir. Önce büyük harfin yazımı hemen ardından küçük harfin yazımı yönleriyle birlikte gösterilmelidir.

Dik temel yazı ile ilk okuma yazma öğretimi aşağıdaki harf grupları sırasına göre yapılmalıdır. Okuma yazma çalışmalarındaki dik temel yazı için hazırlanan harf grupları Tablo 1'de sunulmuştur.

1. Grup	e, l, a, k, i, n	E, L, A, K, İ, N
2. Grup	o, m, u, t, ü, y	O, M, U, T, Ü, Y
3. Grup	ö, r, ı, d, s, b	Ö, R, I, D, S, B
4. Grup	z, ç, g, ş, c, p	Z, Ç, G, Ş, C, P
5. Grup	h, v, ğ, f, j	H, V, Ğ, F, J

Tablo 1. Dik Temel Yazı Harf Grupları

c) Harflerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler oluşturma

Birinci harf grubunun ikinci harfi olan "l" öğretiminden sonra hece öğretimine geçilmelidir. Hece öğretimi sırasında büyük harf kullanılmamalıdır. Hece tek başına değerlendirilmeli ve küçük harflerle gösterilmelidir.

İlk önce "e" sesine, sonra "l" sesine vurgu yaparak iki sesin birlikte söylenmesi sağlanmalıdır.

Örnek: e+l = el kapalı hecesine ulaşılmalıdır.

Kapalı hecenin gösteriminden sonra açık hece gösterilmelidir.

Örnek: l+e = le açık hecesine ulaşılmalıdır.

Harflerde ilerlendikçe her zaman önce kapalı hecelere sonra açık hecelere ulaşılmalıdır. Ardından üç ve dört harfli heceler gösterilmelidir. Oluşturulacak üç ve dört harfli heceler öğrencinin anlamlandırabileceği kelimelerden seçilmelidir. Anlamını bilemeyeceği türden kelimelere yer verilmemelidir. Hece türlerinin

tamamı kolaydan zora doğru aşamalı olarak tanıtılmalıdır.

Örnek: a, al, la, kel, kal, kalk

Bu heceleri oluştururken anlamlı ve işlek hecelere öncelik verilmelidir.

Kelimeler oluşturulurken görsellerle desteklenebilecek, öğrencinin ön bilgileriyle anlamlandırabileceği kelimelere öncelik verilmelidir.

Örnek: e + la = Ela

la + le = lale

ka + le = kale

e + lek = elek

Yeni oluşturulan kelimeler gösterildikten sonra cümle içinde kullanılmalıdır. Kelimelerin arasında uygun boşluklar bırakmaları sağlanmalıdır.

Örnek: elek → Ela elek al.

Cümleler oluşturulurken okunuşu ve yazılışı öğretilmemiş kelimelerin yerine görseller kullanılmamalıdır.

Örnek: «Ela elma al.» cümlesinde «elma» kelimesinin okunuşu ve yazılışı bu harf grubunda öğretilmediğinden «elma» kelimesinin yerine görseli kullanılarak cümle oluşturulmamalıdır. Ela al. Sadece okunuşu ve yazılışı öğretilmiş kelimelerin yerine görsel kullanılabilir.

Örnek: «Ela lale al.» Bu cümlede «lale» kelimesinin okunuşu ve yazılışı öğretildiği için bu kelimenin yerine görseli kullanılarak cümle oluşturulabilir ve etkinliklerde kullanılabilir. Ela al. Ela al.
(lale)

Büyük harflerin kullanımı cümle başlarında, özel isimlerde ve başlıklarda vurgulanmalıdır.

Örnek: Özel isimleri yazma: Ela, Lale, Nil

Cümleye büyük harfle başlama: Kek al.

Başlıkları büyük harfle yazma:

AL
Al Ela al.
Ela kek al.
Eline kek al.

Noktalama işaretlerinin kullanımına yeri geldikçe değinilmelidir.

İlk cümle oluşturulduğunda nokta işareti kullanılmalıdır.

Örnek: Ela lale al.

İlk soru cümlesi oluşturulduğunda soru işareti kullanılmalıdır.

Örnek: Melek o kalem kimin?

Soru ekinin yazım kuralı olan “mı'nın ayrı yazılması” gösterilmemelidir. Soru eki olarak “mı” metin içinde okunabilir.

Ünlem işareti son harf grubunda gösterilmelidir. Örnekte belirtilen kullanımı dışına çıkılmamalıdır.

Örnek: Ah, elim acıdı!

Kısa çizgi kullanımı satır sonuna sığmayan kelimeleri hecelerine bölerken gösterilmelidir. Kısa çizginin

diğer kullanımları gösterilmemelidir.

Kesme işareti, sadece özel isme gelen ekler ayrılırken gösterilmelidir.

Örnek: Nil'e , Nalan'a, Nail'e

Noktalama işaretlerinin kullanımları gösterildikten sonra pekiştirme etkinlikleri yapılmalıdır.

d) Metin okuma

Metinlerde öğrenci için anlamlı olmayan cümlelerden metinler hazırlanmamalı ve okutulmamalıdır.

Tekerleme, bilmece ,sayışma, mani ve ninniler bu kapsamın dışındadır.

3) Bağımsız Okuma ve Yazma

Seslerin tamamı kavratıldıktan sonra ve temaya başlamadan önce en az iki hafta süreyle öğretmenin rehberliğinde akıcı okuma düzeyini geliştirmek amacıyla okuma çalışmaları (sessiz ve sesli okuma, sesleri doğru çıkarma, vurgu tonlama, anlamlı okuma, koro hâlinde okuma, metin üzerinde konuşma vb.) yapılmalıdır. Bu süreçte öğretmenler, bireysel farklılıkları göz önüne alarak öğrencilerin akıcı okuma becerilerini geliştirme çalışmalarını yürütebilir. Öğrencilerin dil gelişimine (doğru telaffuz, akıcılık, sesleri ayırt etme vb.) katkıda bulunan tekerlemelerin ilk okuma yazma öğretiminde kullanılması önerilmektedir. Okumayı geliştirmeye yönelik tekerleme, sayışma, ninni, bilmece ve maniler sıklıkla kullanılmalıdır.

1.sınıfta okuma ve yazma süreci tamamlanır.

2.sınıfta öğrencilere okuma yazma becerilerini geliştirmeye yönelik çalışmalar yaptırılır.

3 ve 4. sınıfta ise öğrencilerin kendine has yazı alışkanlığı kazanmasına yönelik yazı çalışmaları yaptırılır.

3 ve 4. sınıf düzeyinde yazı çalışmaları;

Türkçe dersinin haftada bir saatinin yazı çalışmalarına ayrılması gerekmektedir. Yazı çalışmaları, öğrencilerin düzgün, temiz ve okunaklı yazılar yazması, harflerin aslî ve ilave unsurlarını kavraması, bunları yazılarında uygulaması ve ikinci şahıslar tarafından okunabilir şekilde yazma becerisi kazanması hedeflenmektedir. Yazı çalışmaları ile öğrencilerin bu düzeyde kendilerine özgü yazma becerisi edinmeleri ve geliştirmeleri beklenmektedir.

Başlangıçta öğrencilere yazarken temel düzeyde harflerin yönü, şekli ve yapısal özellikleri hatırlatılır. Ardından harflerin aslî ve ilave unsurlarına dikkat ederek yazmaları istenmektedir.

Harflerin yapısal özelliklerinin hatırlatılmasının ardından aşamalı olarak kelime ve cümle çalışmalarına geçilmelidir. İlk olarak şırıl şırıl, vızır vızır gibi yansıma sözcükler ve usul usul, uzak yakın gibi ikilemeler yazdırılmalıdır. Ardından meyveler, sebzeler, şehirler ve eşyalar gibi aynı kavram alanına giren sözcükler yazdırılmalıdır. Bu çalışmaları atasözü, şiir, özdeyiş, sayışma, mani, ninni ve tekerleme yazma çalışmaları takip etmelidir. Uygulamalar sırasında büyük ve küçük harflerin birlikte kullanıldığı kısa cümleler seçilmelidir. Yazı çalışmalarını zevkli biçimde sürdürmek için çeşitli resim, şekil, renk ve süslemeler de yaptırılmalıdır. Öğrenciler için örnek çalışmalar hazırlanmalıdır. Bu çalışmaları öğrencilerin kopya etmeleri sağlanmalıdır. Yazılarını özenli ve düzenli yazmaları gerektiği vurgulanmalıdır.

Öğrencilerin seri ve işlek olarak yazmaları ve kendilerine has yazı biçimlerini kullanmaları teşvik edilmelidir.

Bu süreçteki nihai hedef öğrencilerin tertip ve düzen alışkanlıklarının geliştirilmesidir. Yazının kâğıt üzerinde diziliş ve yazılışına dikkat etmeleri, buna uygun şekil, resim ve renklerle süslemeler yapmaları sağlanmalıdır. Bu uygulamayı öğrencinin kâğıt üzerine dengeli, orantılı ve kelimeler arasında uygun boşluklar bırakacak biçimde yazılar yazması takip etmelidir.

Sonuç olarak öğrencilerden kendilerine has, okunaklı ve düzgün yazmaları ve yazılarını güzelleştirmeleri beklenmektedir.

Temalara İlişkin Açıklamalar

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın uygulanması sürecinde her sınıf düzeyinde 8 tema işlenmesi öngörülmüştür. Bu temalardan; "Erdemler", "Millî Kültürümüz", "Millî Mücadele ve Atatürk" temalarının her sınıf düzeyinde işlenmesi zorunludur. Zorunlu temalar dışında verilen diğer temalar seçmeli olup kitap yazarlarınca belirlenecektir. Öğrenme öğretme sürecinde işlenmesi ve öğretim materyallerinde yer verilmesi öngörülen temalar ve bu temalarla ilgili konu önerileri Tablo 2'de sunulmuştur.

Temalar ve Konu Önerileri

ERDEMLER

ahlak, alçak gönüllülük, azim, cömertlik, dayanışma, dostluk, dürüstlük, güven, iyilikseverlik, kardeşlik, merhamet, paylaşma, sabır, sadakat, saygı, sevgi, sılayırahim, vefa, vicdanlı olmak, yardımlaşma vb.

MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ

aile, bayrak, büyüklerimiz, dinî bayramlar, gelenekler, geleneksel sporlar, insan ilişkileri, kültürel miras, mekânlar, millî bayramlar, şehirlerimiz, sıra, tarihî mekânlar, tarihî şahsiyetler, tarihî eserlerimiz, Türkçe, vakıf kültürü, vatan, yurdumuz vb.

MİLLÎ MÜCADELE VE ATATÜRK

15 Temmuz, Atatürk, Çanakkale, cesaret, Cumhuriyet, fedakârlık, gazilik, İstiklâl Marşı, kahramanlık, Kut'ül Amare, millî egemenlik, millî irade, millî kimlik, millî mücadele, Sarıkamış Harekâtı, şehitlik, vatanseverlik vb.

BİREY VE TOPLUM

ana dili, adalet, barış, bireysel farklılıklar, çok dillilik, çok kültürlülük, dayanışma, devlet, dezavantajlı gruplar, empati, eşitlik, farklılıklara saygı, gurbet, haram, hayat becerileri, helal, hukuk, hükümet, iktidar, kardeşlik, kent kültürü, komşuluk ilişkileri, kul hakkı, kültürel farklılıklar, küreselleşme, medeniyet, meslekler, misafirperverlik, selamlaşma, siyaset, sosyal içerme, sosyokültürel farkındalık, toplumsal kurallar, vatandaşlık, zaman yönetimi vb.

OKUMA KÜLTÜRÜ

bilgi okuryazarlığı, çoklu okuryazarlık, dijital okuryazarlık, dil sevgisi, edebî şahsiyetler, e-kitap, eleştirel okuryazarlık, kitabevi, kitaplar, kütüphaneler, metinler arasılık, okuma alışkanlığı, okuma serüveni, okuma sevgisi, okur kimliği, sözlük kültürü, süreli yayınlar, teknoloji okuryazarlığı, yaratıcı okuma, yazılı kültür, z-kitap, z-kütüphane vb.

İLETİŞİM

aile iletişimi, bilgi iletişimi, diğer canlılarla iletişim, etkili iletişim, iletişim becerileri, insanlarla iletişim, kitle iletişim araçları, komşuluk, kültürel iletişim, kültürler arası iletişim, medya okuryazarlığı, öğrenci hareketliliği, öğrenci öğretmen iletişimi vb.

HAK VE ÖZGÜRLÜKLER

bireysel haklar, birinci kuşak haklar, çocuk hakları, demokrasi, din ve vicdan özgürlüğü, düşünce özgürlüğü, eğitim hakkı, engelli hakları, eşitlik, haberleşme özgürlüğü, hakkını savunma, hasta hakları, hayvan hakları, ifade özgürlüğü, ikinci kuşak haklar, inanç hakkı, insan hakları, kişi dokunulmazlığı, merhamet, özel hayatın gizliliği, özgürlükler, seyahat özgürlüğü, temel hak ve özgürlükler, toplumsal cinsiyet adaleti, toplumsal cinsiyet eşitliği, yaşama hakkı vb.

KİŞİSEL GELİŞİM

başarı, beceri, çalışkanlık, çatışma yönetimi, empati, girişimcilik, karar verme, kendini tanıma, kişilik tipleri, meslek seçimi, motivasyon, öğrenmeyi öğrenme, olumlu düşünme, öz denetim, öz eleştiri, öz güven, öz saygı, sorumluluk, sosyal gelişim, yetenek, yeterlilik, zaman yönetimi vb.

BİLİM VE TEKNOLOJİ

bilim insanları, bilim okuryazarlığı, bilişim okuryazarlığı, etik, girişimcilik, haberleşme, hayal gücü, iletişim, keşif ve icatlar, matematik okuryazarlığı, merak duygusu, olay, olgu, patent, sosyal medya, tasarım, teknoloji, telif, ulaşım, yenilikçilik vb.

SAĞLIK VE SPOR

adil oyun, beden eğitimi, beden sağlığı, beslenme, centilmenlik, dengeli beslenme, hareketlilik, hastalıklardan korunma, ilaç kullanımı, ilk yardım, öz bakım, ruh sağlığı, sağlıklı beslenme, sağlıklı yaşam, spor kültürü, sportmenlik, temizlik, uyku vb.

ZAMAN VE MEKÂN

çevremiz, evimiz, geçmiş şimdi gelecek, gezginler, odamız, okulumuz, şehirler, sınıfımız, ülkeler vb.

DUYGULAR

bağışlama, beğenme, duygu yönetimi, heyecan, kaygı, kıskançlık, korku, mutluluk, özlem, sevgi, sitem, takdir etme, umut, üzüntü, veda, yalnızlık vb.

DOĞA VE EVREN

bitkiler, canlılar, çevre, çevrenin korunması, doğa, doğa olayları, doğal afetler, dünya, evren, gece, gezegenler, gündüz, hayvanlar, iklim, kar, manzaralar, mevsimler, renkler, uzay, yağmur, yeryüzü, yıldızlar, zaman bilinci vb.

SANAT

afiş, bale, cilt, söz sanatları, ebru, edebiyat, estetik, estetik duyarlılık, festival, fotoğraf, gala, geleneksel sanatlar, gölge oyunu, grafik, grafiti, heykel, mimari, minyatür, müzik, opera, özgünlük, pandomim, peyzaj, resim, seramik, sinema, tezhip, tiyatro, yenilikçi düşünme vb.

VATANDAŞLIK

adalet, alın teri, çalışma, emek, eşitlik, göç, göçmenlik, görev bilinci, hukukun üstünlüğü, iş birliği, mültecilik, özgürlük, paylaşma, sorumluluk, üretme, vergi bilinci vb.

ÇOCUK DÜNYASI

çocuk kültürü, çocuk müzesi, dijital oyunlar, eğlence, geleneksel çocuk oyunları, hayal, hobiler, keşif, lunapark, merak, mizah, okul, oyun, oyuncak, rüya, sokak oyunları vb.

Tablo 2. Temalar ve Konu Önerileri

Metin Sayısı ve Metin Türlerine İlişkin Açıklamalar

Türkçe dersinde temel dil becerilerinin kazandırılmasında metinlerden yararlanılır. Metinlerin seçiminde aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır.

- Tüm sınıf düzeylerinde 8 tema ve her temada 4 metin kullanılacaktır. Bu metinlerin 3'ü okuma 1'i dinleme/izleme metnidir. Böylece kitap bütününde toplamda 32 okuma ve dinleme/izleme metni kullanılacaktır.

• Her sınıf düzeyinde temalara uygun ve eşit dağılım olması kaydıyla 8 serbest okuma metnine yer verilmelidir. Bu metinlerle beraber ders kitabında toplamda 40 metin yer alacaktır.

• Metin türleri 3 ana biçim altında toplanmıştır: Bilgilendirici, hikâye edici, şiir. Belirtilen metin sayıları içinde kalmak kaydıyla hangi temada, hangi metin türlerinin yer alacağı ders kitabı yazarının/yazarlarının tercihine bağlıdır. Metin türlerinin dengeli dağılıp dağılmadığı metin biçimlerine göre belirlenecektir. Örneğin “Bilim ve Teknoloji” temasında bilgilendirici metin daha fazla olabilir. Başka bir temada ise şiir türündeki metinlere daha fazla yer verilebilir. Ancak ilke olarak metin türlerinin temalar arasında, kitap bütününde dengeli bir şekilde dağılımının sağlanması esastır. Tablo 3’te yer alan biçimler altındaki türler, kazanımlar göz önünde bulundurularak ders kitabında kullanılacaktır.

TÜRLER	1	2	3	4	5	6	7	8
BİLGİLENDİRİCİ METİNLER								
Anı		+	+	+	+	+	+	+
Biyografiler, Otobiyografiler							+	+
Blog						+	+	+
Dilekçe					+		+	+
Efemera ve Broşür (liste, diyagram, tablo, grafik, kroki, harita, afiş vb. karma içerikli metinler)		+	+	+	+	+	+	+
e-posta			+	+	+	+	+	+
Günlük		+	+	+			+	+
Haber Metni, Reklam		+	+	+	+	+	+	+
Kartpostal		+	+	+				
Kılavuzlar (kullanım kılavuzları, tarifname, talimatnameler vb.)		+	+	+	+	+	+	+
Gezi Yazısı						+	+	+
Makale / Fıkra / Söyleşi /Deneme					+	+	+	+
Mektup					+	+	+	+
Özlü Sözler (atasözü, deyim, duvar yazıları, döviz vb.)	+	+	+	+				
Özlü Sözler (vecize, atasözü, deyim, aforizma, duvar yazıları, motto, döviz vb.)					+	+	+	+
Sosyal Medya Mesajları				+	+	+	+	+
HİKÂYE EDİCİ METİNLER								
Çizgi Roman	+	+	+	+	+	+	+	+
Fabl	+	+	+	+	+	+	+	+
Hikâye	+	+	+	+	+	+	+	+
Karikatür	+	+	+	+	+	+	+	+
Masal / Efsane / Destan	+	+	+	+	+	+	+	+
Mizahi Fıkra	+	+	+	+	+	+	+	+
Roman				+	+	+	+	+
Tiyatro	+	+	+	+	+	+	+	+
ŞİİR								
Mani / Ninni	+	+	+	+				
Şarkı / Türkü	+	+	+	+	+	+	+	+
Şiir	+	+	+	+	+	+	+	+
Tekerleme / Sayışmaca / Bilmecce	+	+	+	+				

Tablo 3. Sınıf Düzeylerine Göre Metin Türlerinin Dağılımı

• Birinci sınıfın birinci döneminde 16 dinleme/izleme metni, 2. döneminde ise 12 okuma ve 4 dinleme/izleme metni yer almalıdır. 1. sınıfın 2. döneminde kullanılacak toplam 4 dinleme/izleme metninin 2’si hikâye edici, 1’i bilgilendirici ve 1’i şiir türünde seçilmelidir. Ayrıca ilk okuma sürecinde dil gelişimini hızlandırabilmek amacıyla şiir dışında bilmecce, tekerleme, sayışmaca, mani, ninni gibi türler de kullanılmalıdır.

Ders Kitaplarına Alınacak Metinlerin Nitelikleri

Türkçe ders kitabına alınacak metinlerin aşağıdaki nitelikleri sağlaması gerekir:

1. Ders kitaplarına alanda yaygın olarak kabul görmüş yazar ve eserlerden, edebî ve kültürel değer taşıyan metinler alınmalıdır. Türk cumhuriyetleri ve Balkan Türkleri edebiyatlarından eserlere yer verilmelidir.
2. Seçilen metinler ikincil aktarımlar yerine yazarın eserinden alınmalıdır.
3. Ders kitaplarında “Bu kitap için yazılmıştır.” ifadesini içeren metinler kullanılmamalıdır. Yalnızca 1.sınıf ders kitaplarında ders kitabının yazarı/yazarları tarafından yazılan en fazla iki metne yer verilebilir.
4. Aynı yayınevine ait kitaplarda bir sınıf düzeyi için seçilen metin, başka bir sınıf düzeyinde kullanılmamalıdır.
5. Öğrencilerin duygu ve düşünce dünyasını zenginleştirmek amacıyla aynı yazar ve/veya şairlerden (serbest okuma metinleri hariç, ders kitabı yazarı/yazarları tarafından yazılan metinler dâhil) en fazla iki metin seçilmelidir.
6. Dünya edebiyatından seçilen metinler, doğru ve nitelikli çevirilerden alınmalıdır.
7. Ders kitabında temaları destekler nitelikte edebî ve estetik değer taşıyan serbest okuma metinlerine yer verilmelidir.
8. Tamamı ders kitabına alınamayacak uzunluktaki roman, hikâye, tiyatro, destan gibi türlerdeki eserlerden yapılan alıntılarda eserdeki bağlamın yakalanabilmesi için metnin başında eserin seçilen bölümüne kadar olan kısmın kısa özeti verilmelidir. Seçilen metnin eserin hangi bölümünden alındığına dair kısa bir açıklama yapılmalıdır.
9. Metinlerdeki eğitsel yönden uygun olmayan ifadeler (argo ve küfür, olumsuz örnek oluşturabilecek davranışlar, cinsellik, şiddet vb. içeren unsurlar) metnin bütünlüğünü bozmamak kaydıyla çıkarılmalıdır.
10. Yazarın söyleyişinden ya da Türkçenin dönemsel söyleyiş özelliklerinden kaynaklı yazım farklılıkları hata olarak nitelendirilip düzeltilmez. Metin içerisinde yer alan dönemsel farklılıklara (yazım ve noktalama) yönelik açıklamalar dipnot şeklinde verilmelidir. Ayrıca bu hususlardan öğretim amaçlı olarak yararlanılabilir.
11. Ders kitabında gazete haberi, reklam, dilekçe, tutanak, öz geçmiş, ağ günlüğü (blog), sosyal medya uygulamalarında yer alan yazı türlerinde ders kitabının yazarı/yazarları tarafından üretilen metinler de kullanılabilir. Bu türler 3 ve 5. maddelerdeki açıklamalar kapsamında değerlendirilmez.
12. Metinlerde tema ve kazanımlara uygun olarak metnin bütünlüğü ve tutarlılığı korunmak kaydıyla bazı bölümler çıkarılarak kısaltmaya gidilebilir. Çıkarılan bölümler parantez içinde üç nokta ile gösterilmelidir.
13. Çeşitli metinler içinde yer alan kimi bağımsız ve kendi iç bütünlüğüne sahip anı, fıkra, anekdot vb. bölümler metin olarak seçilebilir.
14. Yazar ve şairlerin biyografilerinde yalnızca edebî yönleri ön plana çıkarılmalıdır.

TÜRKÇE DERSİ 1-8. SINIFLAR DERS KİTABI FORMA SAYILARI VE EBATLARI

Dersin Adı	En Fazla Forma Sayısı*	Ebadı
İlk Okuma Yazma Kitabı	13	19,5 cm ve 27,5 cm
Türkçe Dersi 1. Sınıf	10	19,5 cm ve 27,5 cm
Türkçe Dersi 2. Sınıf	20	19,5 cm ve 27,5 cm
Türkçe Dersi 3. Sınıf	20	19,5 cm ve 27,5 cm
Türkçe Dersi 4. Sınıf	17	19,5 cm ve 27,5 cm
Türkçe Dersi 5. Sınıf	16	19,5 cm ve 27,5 cm
Türkçe Dersi 6. Sınıf	18	19,5 cm ve 27,5 cm
Türkçe Dersi 7. Sınıf	18	19,5 cm ve 27,5 cm
Türkçe Dersi 8. Sınıf	19	19,5 cm ve 27,5 cm

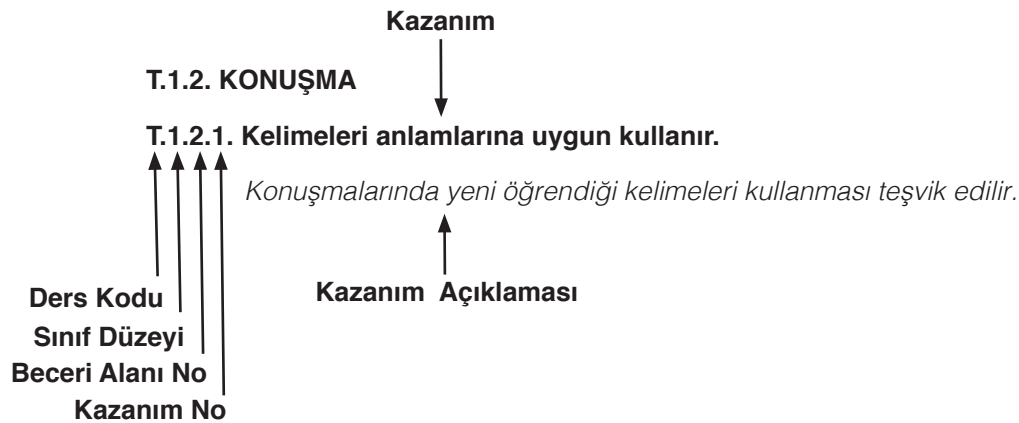
*En fazla forma sayıları yazılmıştır. Hazırlanacak Ders Kitabı daha az forma sayılarında da olabilir.

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI**1. ÖĞRETİM PROGRAMININ YAPISI**

Türkçe Dersi Öğretim Programı giriş, öğretim programının uygulanması ve öğretim programının yapısı bölümlerinden oluşmaktadır.

2. KAZANIMLARIN YAPISI

Tematik yaklaşımla hazırlanan Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlar her sınıf düzeyi için dört temel dil becerisi altında gruplandırılmıştır. Kazanımların yapısı Şekil 2'de sunulmuştur.

Şekil 2. Kazanımların Yapısı

3. KAZANIMLAR VE AÇIKLAMALARI

Kazanımlar dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerine göre gruplandırılarak sınıf düzeylerine göre farklı başlıklar altında verilmiştir. Bazı kazanımların gerçekleştirilmesinde dikkat edilmesi gereken hususlar, ilgili kazanımların altında açıklama olarak belirtilmiştir. Ayrıca sınıf düzeylerine göre sınırlılıklara da kazanım açıklamalarında yer verilmiştir.

1. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

T.1.1. DİNLEME/İZLEME

T.1.1.1. Doğal ve yapay ses kaynaklarından çıkan sesleri ayırt eder.

Doğal ve yapay ses kaynakları hakkında bilgi verilmez.

T.1.1.2. Duyduğu sesleri taklit eder.

T.1.1.3. Seslere karşılık gelen harfleri ayırt eder.

T.1.1.4. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metin hakkında tahminde bulunur.

T.1.1.5. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi hakkında tahminde bulunur.

T.1.1.6. Dinlediği/izlediği metni anlatır.

Olayları oluş sırasına göre anlatması için teşvik edilir.

T.1.1.7. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

T.1.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.

Sadece olay, şahıs ve varlık kadrosuna yönelik sorular (ne, kim) yöneltilir.

T.1.1.9. Sözlü yönergeleri uygular.

Yönerge sayısı beş aşamadan fazla olmamalıdır.

T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular.

a) Dinlerken/izlerken nezaket kurallarına (söz kesmeden dinleme, söz alarak konuşma) uymanın önemi vurgulanır.

b) Öğrencilerin dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları sağlanır.

T.1.1.11. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

T.1.2. KONUŞMA

T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri kullanması teşvik edilir.

T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.

T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.

a) Öğrencilerin kendilerini tanıtmaları sağlanır.

b) Öğrencilerin çevrelerini ve çevrelerindeki kişileri tanıtmaları sağlanır.

T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.

a) Göz teması kurmanın; işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşmanın önemi vurgulanır.

b) Konuşmalar sırasında nezaket kurallarına (yerinde hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, söz alarak konuşmaya katılma, karşısındakini saygıyla dinleme) uygun davranılması gerektiği hatırlatılır.

T.1.3. OKUMA**Okumaya Hazırlık****T.1.3.1. Okuma materyalindeki temel bölümleri tanır.**

Kitabın ön kapak, arka kapak ve içeriği hakkında kısaca bilgi verilir.

T.1.3.2. Harfi tanır ve seslendirir.**T.1.3.3. Hece ve kelimeleri okur.****T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.****T.1.3.5. Kısa metinleri okur.****Akıcı Okuma****T.1.3.6. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.****T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.****T.1.3.8. Şiir okur.**

Kısa şiirleri ve İstiklâl Marşı'nın ilk iki kıtasını okumaları sağlanır.

T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.

Kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan yararlanır.

T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.

Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır.

T.1.3.11. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.**T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular.**

Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.

Anlama**T.1.3.13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.****T.1.3.14. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder.****T.1.3.15. Metinle ilgili soruları cevaplar.****T.1.3.16. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.****T.1.3.17. Metnin konusunu belirler.****T.1.3.18. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.****T.1.3.19. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.****T.1.4. YAZMA****T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.**

Yazma materyalleri hakkında kısa bilgi verilerek uygun biçimde kullanılması sağlanır.

T.1.4.2. Harfleri tekniğine uygun yazar.**T.1.4.3. Hece ve kelimeler yazar.****T.1.4.4. Rakamları tekniğine uygun yazar.**

T.1.4.5. Anlamalı ve kurallı cümleler yazar.**T.1.4.6. Görsellerle ilgili kelime ve cümleler yazar.****T.1.4.7. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır.****T.1.4.8. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.**

a) Büyük harflerin cümleye başlarken, özel isimleri ve başlıkları yazarken kullanıldığı, örneklerle vurgulanır.

b) Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

T.1.4.9. Yazılarını görsel unsurlarla destekler.**T.1.4.10. Yazdıklarını gözden geçirir.**

Öğrencilerin yazdıklarını harf hatası, harf ve hece eksikliği, yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri ve düzenlemeleri sağlanır.

T.1.4.11. Yazdıklarını paylaşır.

Öğrenciler yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul veya sınıf panosunda sergilemeleri için teşvik edilir.

Öğrencilere yazdıklarını sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir.

T.1.4.12. Yazma çalışmalarını yapar.

a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır.

b) Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.

T.1.4.13. Yazma stratejilerini uygular.

2. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

T.2.1. DİNLEME/İZLEME

T.2.1.1. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.

T.2.1.2. Dinlediklerinde /izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur.

T.2.1.3. Dinlediği/izlediği metni anlatır.

Olayların oluş sırasına göre anlatılması sağlanır.

T.2.1.4. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

T.2.1.5. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.

Olay, şahıs, varlık kadrosu ve mekâna yönelik sorular (ne, kim, nerede) yöneltilir.

T.2.1.6. Dinlediklerine/izlediklerine farklı başlıklar önerir.

T.2.1.7. Sözlü yönergeleri uygular.

T.2.1.8. Dinleme stratejilerini uygular.

a) Nezaket kurallarına (söz kesmeden dinleme, söz alma, dinleyiciyi izleme ve göz teması kurma) uygun dinlemenin önemi hatırlatılır.

b) Öğrenciler, dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları için teşvik edilir.

T.2.1.9. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

T.2.2. KONUŞMA

T.2.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

Öğrenciler konuşmalarında yeni öğrendikleri kelimeleri kullanmaları için teşvik edilir.

T.2.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.

T.2.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.

Öğrencilerin tanıdıkları kişiler, bildikleri yerler ve yaşadıkları olaylar hakkında konuşmalar yapmaları sağlanır.

T.2.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.

a) Beden dili hakkında kısa bilgi verilir. Öğrenciler konuşmalarında beden dilini etkili kullanmaları için teşvik edilir.

b) Konuşmalarda nezaket kurallarına uymanın (yerinde hitap ifadeleri kullanma, göz teması kurma, işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşma) önemi hatırlatılır.

c) Akranlarla ve yetişkinlerle iletişimde dikkat edilecek hususlar belirtilir.

T.2.3. OKUMA

Akıcı Okuma

T.2.3.1. Okuma materyallerindeki temel bölümleri tanıır.

Okuma materyallerindeki içindekiler ve sözlük bölümleri tanıtılarak işlevlerine değinilir.

T.2.3.2. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.2.3.3. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.**T.2.3.4. Şiir okur.**

Öğrencilere kısa şiir ve İstiklâl Marşı'nın ilk iki kıtasını okuma ve ezberleme ezberleme çalışmaları -zorlamamak kaydıyla- yaptırılır.

T.2.3.5. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.**T.2.3.6. Okuma stratejilerini uygular.**

Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmaları sağlanır.

Söz Varlığı**T.2.3.7. Görselden/görsellerden hareketle bilmediği kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder.**

a) Resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan yararlanır.

b) Öğrencilerin yeni öğrendikleri kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturmaları sağlanır.

T.2.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.**T.2.3.9. Kelimelerin eş anlamlılarını tahmin eder.****Anlama****T.2.3.10. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.****T.2.3.11. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.****T.2.3.12. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.**

Olayların oluş sırasına göre anlatılmasına dikkat edilir.

T.2.3.13. Okuduğu metnin konusunu belirler.**T.2.3.14. Okuduğu metinle ilgili soruları cevaplar.****T.2.3.15. Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.****T.2.3.16. Metin türlerini tanır.**

Örneklerle desteklenerek düzyazı ve şiir hakkında kısa bilgi verilir.

T.2.3.17. Okuduğu metindeki hikâye unsurlarını belirler.

Metnin şahıs ve varlık kadrosu unsurlarına değinilir.

T.2.3.18. Yazılı yönergeleri kavrar.

Görsellerle desteklenerek kısa ve basit yemek tarifleri ile çocuk oyunları yönergelerinden faydalanılır.

T.2.3.19. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.

Geri dönüşüm işaretleri ve özel gereksinimli bireylere yönelik semboller üzerinde durulur.

T.2.4. YAZMA**T.2.4.1. Anlamalı ve kurallı cümleler yazar.****T.2.4.2. Şiir yazar.****T.2.4.3. Kısa metinler yazar.**

- a) Kartpostal ve/veya tebrik kartı yazdırılır.
- b) Öğrenciler günlük tutmaları için teşvik edilir.
- c) Olayları oluş sırasına göre yazmaları sağlanır.

T.2.4.4. Kısa yönergeler yazar.

Öğrencilerin basit yemek tarifi ile çocuk oyunu yönergeleri yazmaları sağlanır.

T.2.4.5. Yazılarını görsel unsurlarla destekler.**T.2.4.6. Formları yönergelerine uygun doldurur.**

Kimlik bilgilerini (adı, soyadı, doğum yeri, doğum tarihi vb.) içeren formları doldurmaları sağlanır.

T.2.4.7. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.**T.2.4.8. Büyük harf ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.**

- a) Büyük harflerin adres yazımında, bayram isimleri (Cumhuriyet Bayramı, Kurban Bayramı vb.) ve tarihlerin (29 Mayıs 1453 vb.) yazımında kullanıldığı belirtilir.
- b) Nokta, virgül, ünlem, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

T.2.4.9. Harfler, kelimeler ve cümleler arasında uygun boşluklar bırakır.**T.2.4.10. Yazdıklarını düzenler.**

Öğrencilerin yazdıklarını harf hatası, hece eksikliği ile yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri ve düzenlemeleri sağlanır.

T.2.4.11. Yazdıklarını paylaşır.

Öğrenciler yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul veya sınıf panosunda sergilemeleri için teşvik edilir. Öğrencilere yazdıklarını sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir.

T.2.4.12. Yazma çalışmalarını yapar.

- a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır.
- b) Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır.

T.2.4.13. Soru ekini kuralına uygun yazar.**T.2.4.14. Yazma stratejilerini uygular.**

3. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

T.3.1. DİNLEME/İZLEME

T.3.1.1. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.

T.3.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur.

T.3.1.3. Dinlediği/izlediği metni ana hatlarıyla anlatır.

T.3.1.4. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

T.3.1.5. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

T.3.1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T.3.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.

Olay, şahıs, varlık kadrosu ve mekâna yönelik sorular (ne, kim, nerede ve nasıl) yöneltilir.

T.3.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine farklı başlıklar önerir.

T.3.1.9. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri canlandırır.

T.3.1.10. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili görüşlerini ifade eder.

T.3.1.11. Sözlü yönergeleri uygular.

T.3.1.12. Dinleme stratejilerini uygular.

a) Dinlerken nezaket kurallarına uymaları gerektiği hatırlatılır.

b) Öğrenciler, dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları için teşvik edilir.

T.3.1.13. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

T.3.2. KONUŞMA

T.3.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri kullanmaları için teşvik edilir.

T.3.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.

T.3.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.

Öğrencilerin temalar çerçevesinde kendi belirledikleri ya da öğretmen tarafından belirlenen bir konu hakkında konuşma yapmaları sağlanır.

T.3.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.

a) Konuşmalarda nezaket kurallarına uymanın (yerinde hitap ifadeleri kullanma, göz teması kurma, işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşma) önemi hatırlatılır.

b) Beden dilini etkin kullanmanın önemi vurgulanır.

T.3.2.5. Sınıf içindeki tartışma ve konuşmalara katılır.

a) Öğrenciler konuşma/tartışma sırasında kendi düşüncelerini uygun şekilde ifade etmeleri için teşvik edilir.

b) Başkalarını dinleme, uygun hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, konuşmanın bitmesini bekleme, akış içinde söz alarak konuşmaya katılma, karşısındakini saygıyla ve sabırla dinlemenin gerekliliği hatırlatılır.

T.3.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.3.3. OKUMA

Akıcı Okuma

T.3.3.1. Okuma materyallerindeki temel bölümleri tanıır.

Okuma materyallerindeki içindekiler, sözlük ve kaynakça bölümleri tanıtılarak kısaca işlevlerine değinilir.

T.3.3.2. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.3.3.3. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.

T.3.3.4. Şiir okur.

Öğrencilere kısa şiir ve İstiklâl Marşı'nın ilk altı kıtasını okuma ve ezberleme çalışmaları -zorlamamak kaydıyla- yaptırılır.

T.3.3.5. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.

T.3.3.6. Okuma stratejilerini uygular.

Öğrencilerin sesli, sessiz ve tahmin ederek okuma yapmaları sağlanır.

Söz Varlığı

T.3.3.7. Görselden/görsellerden hareketle bilmediği kelimelerin anlamlarını tahmin eder.

a) Resimli sözlük, kavram haritası, sözlük, deyimler ve atasözleri sözlüğü ve benzer araçlardan yararlanır.

b) Öğrencilerin yeni öğrendikleri kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturmaları sağlanır.

T.3.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur.

T.3.3.9. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.

T.3.3.10. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.

Anlama

T.3.3.11. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.

T.3.3.12. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.

T.3.3.13. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.

Olayların oluş sırasına göre anlatılması sağlanır.

T.3.3.14. Okuduğu metnin konusunu belirler.

T.3.3.15. Metnin ana fikri/ana duygusunu belirler.

T.3.3.16. Okuduğu metinle ilgili soruları cevaplar.

T.3.3.17. Metinle ilgili sorular sorar.

T.3.3.18. Okuduğu metindeki hikâye unsurlarını belirler.

Metnin olay örgüsü, mekân, şahıs ve varlık kadrosu unsurlarına değinilir.

T.3.3.19. Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.

T.3.3.20. Metin türlerini ayırt eder.

Hikâye edici, bilgilendirici metin ve şiir hakkında örneklerden yararlanılarak genel kısa bilgiler verilir.

T.3.3.21. Metinleri oluşturan öğeleri tanıır.

- a) Başlık ve paragraf hakkında kısa bilgi verilir.
- b) Kıta ve dize hakkında kısa bilgi verilir.

T.3.3.22. Kısa ve basit dijital metinlerdeki mesajı kavrar.

Elektronik posta ve sosyal medya içeriklerine (davet, teşekkür mesajları vb.) yer verilir.

T.3.3.23. Metindeki gerçek ve hayali öğeleri ayırt eder.**T.3.3.24. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar.**

- a) Metindeki problem durumlarının tespit edilmesi ve bunlara farklı çözüm yolları bulunması sağlanır.
- b) Metindeki durumlarla kendi yaşantıları arasında ilişki kurmaları teşvik edilir.

T.3.3.25. Görsellerle okuduğu metnin içeriğini ilişkilendirir.

Görsel ve konu arasındaki ilişki vurgulanır.

T.3.3.26. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.

Bilişim teknolojileri (bilgisayar, tablet) ve iletişim araçlarında kullanılan şekil ve semboller üzerinde durulur.

T.3.3.27. Yazılı yönergeleri kavrar.

Harita, ilan, afiş, ürün etiketi, kullanım kılavuzu gibi materyallerden faydalanılır.

T.3.3.28. Tablo ve grafiklerde yer alan bilgilere ilişkin soruları cevaplar.**T.3.4. YAZMA****T.3.4.1. Şiir yazar.****T.3.4.2. Kısa metinler yazar.**

- a) Mektup ve/veya anı yazdırılır.
- b) Öğrenciler günlük tutmaları için teşvik edilir.
- c) Olayları oluş sırasına göre yazmaları sağlanır.

T.3.4.3. Hikâye edici metin yazar.

- a) Öğrenciler, yazılarında varlıkların niteliklerini bildiren kelimeleri kullanmaları için teşvik edilir.
- b) Olayların oluş sırasına göre yazılması gerektiği vurgulanır.
- c) Öğrenciler yazılarına duygu ve düşüncelerini aktarmaları için teşvik edilir.

T.3.4.4. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.**T.3.4.5. Kısa yönergeler yazar.**

Öğrencilerin basit bir etkinlik ve çocuk oyunu yönergesi yazmaları sağlanır.

T.3.4.6. Formları yönergelerine uygun doldurur.**T.3.4.7. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.**

- a) Nokta, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi ve kesme işaretinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.
- b) Kurum adlarının baş harflerinde, dizelerin başında, yer adlarının yazımında büyük harf kullanımı üzerinde durulur.

T.3.4.8. Yazılarında eş sesli kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.3.4.9. Yazdıklarını zenginleştirmek için çizim ve görseller kullanır.

T.3.4.10. Görsellerdeki olayları ilişkilendirerek yazı yazar.

T.3.4.11. Yazdıklarını düzenler.

Yapılacak düzenleme çalışması sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

T.3.4.12. Yazdıklarını paylaşır.

Öğrenciler yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul veya sınıf panosunda sergilemeleri için teşvik edilir. Öğrencilere yazdıklarını sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir.

T.3.4.13. Harfleri yapısal özelliklerine uygun yazar.

Öğrencilerin yazılarında harfleri asli ve ilave unsurlarına dikkat ederek yazmaları sağlanır.

T.3.4.14. Harflerin yapısal özelliklerine uygun kelime ve cümleler yazar.

Öğrencilerin yazılarında kelimeler arasında uygun boşlukları bırakarak özenli, okunaklı ve düzgün yazmaları sağlanır.

T.3.4.15. Harflerin yapısal özelliklerine uygun kısa metinler yazar.

Serbest veya bakarak kısa metinler yazmaları sağlanır.

T.3.4.16. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.3.4.17. Yazma stratejilerini uygular.

4. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

T.4.1. DİNLEME/İZLEME

T.4.1.1. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.

T.4.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur.

T.4.1.3. Dinlediği/izlediği metni ana hatlarıyla anlatır.

T.4.1.4. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

T.4.1.5. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

T.4.1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T.4.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.

Olay, şahıs, varlık kadrosu ve mekâna yönelik sorular (ne, kim, nerede, nasıl, neden ve ne zaman) yöneltilir.

T.4.1.8. Dinlediklerine/izlediklerine farklı başlıklar önerir.

T.4.1.9. Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili görüşlerini ifade eder.

T.4.1.10. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri canlandırır.

T.4.1.11. Dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini değerlendirir.

a) Öğrencilere medya metinleri (reklam, kamu spotu vb.) dinletilerek/izletilerek bunların hedef kitlesi ve amacı hakkında çıkarımda bulunmaları sağlanır.

b) Öğrencilerin dinledikleri/izlediklerinin içeriğini tutarlılık açısından sorgulamaları sağlanır.

T.4.1.12. Dinleme stratejilerini uygular.

a) Öğrencilerin dikkatlerini yoğunlaştırmaları sağlanır.

b) Dinlerken/izlerken hoşuna giden cümleleri, önemli bilgileri vb. not almaları konusunda teşvik edilir.

T.4.1.13. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

T.4.2. KONUŞMA

T.4.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.4.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.

T.4.2.3. Hazırlıklı konuşmalar yapar.

a) Öğrencilerin izledikleri bir filmi tanıtmaları, görüş ve düşüncelerini belirterek anlatmaları sağlanır.

b) Öğrencilerin verilen bir konuyu görsellerle destekleyerek kısa sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.

T.4.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.

a) Nezaket kurallarına uygun konuşulması gerektiği hatırlatılır.

b) Beden dilini etkin kullanmanın önemi vurgulanır.

T.4.2.5. Sınıf içindeki tartışma ve konuşmalara katılır.

a) Öğrenciler konuşma/tartışma sırasında kendi düşüncelerini uygun şekilde ifade etmeleri için teşvik edilir.

b) Farklı bakış açılarına anlayışla yaklaşmanın önemi vurgulanır.

c) Başkalarını dinleme, uygun hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesmeme, konuşmanın bitmesini bekleme, akış içinde söz alarak konuşmaya katılma, karşısındakini saygıyla ve sabırla dinlemenin gerekliliği hatırlatılır.

d) Bir konuşmadaki/tartışmadaki bakış açılarını ayırt etmeleri sağlanır.

T.4.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.4.3. OKUMA

Akıcı Okuma

T.4.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.

T.4.3.2. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.

T.4.3.3. Şiir okur.

Öğrencilere kısa şiir ve İstiklâl Marşı'nın ilk on kıtasını okuma ve ezberleme çalışmaları -zorlamamak kaydıyla- yaptırılır.

T.4.3.4. Metinleri türün özelliklerine uygun biçimde okur.

Hikâye edici ve bilgilendirici metinler ile şiir okutulur.

T.4.3.5. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.

T.4.3.6 Okuma stratejilerini uygular.

Öğrencilerin sesli, sessiz, tahmin ederek ve soru sorarak okuma yapmaları sağlanır.

Söz Varlığı

T.4.3.7. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur.

T.4.3.8. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.

T.4.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.

T.4.3.10. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri belirler.

T.4.3.11. Deyim ve atasözlerinin metnin anlamına katkısını kavrar.

T.4.3.12. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

a) *Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarının anlamlarını sözlüklerden kontrol etmeleri sağlanır.*

b) *Öğrencilerin yeni öğrendikleri kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturmaları sağlanır.*

Anlama

T.4.3.13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.

T.4.3.14. Görsellerden ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.

T.4.3.15. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.

Olayların oluş sırasına göre anlatılmasına dikkat edilir.

T.4.3.16. Okuduğu metnin konusunu belirler.

T.4.3.17. Metnin ana fikri/ana duygusunu belirler.

T.4.3.18. Okuduğu metinle ilgili soruları cevaplar.

T.4.3.19. Metinle ilgili sorular sorar.**T.4.3.20. Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler.**

Metnin konusu, olay örgüsü, mekân, zaman şahıs ve varlık kadrosu unsurlarına değinilir.

T.4.3.21. Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık belirler.**T.4.3.22. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.**

Haritalar, medya işaretleri ve sembolleri üzerinde durulur.

T.4.3.23. Metin türlerini ayırt eder.

Hikâye edici, bilgilendirici metinler ve şiir türünden örneklere yer verilerek genel, kısa bilgilendirme yapılır.

T.4.3.24. Hikâye edici ve bilgilendirici metinleri oluşturan öğeleri tanır.

Giriş, gelişme ve sonuç/serim, düğüm ve çözüm bölümleri hakkında kısa bilgi verilir.

T.4.3.25. Yönergeleri kavrar.

Harita, ilan, afiş, ilaç prospektüsü, ürün etiketi, kullanım kılavuzu gibi materyallerden faydalanılır.

T.4.3.26. Metindeki gerçek ve hayali öğeleri ayırt eder.**T.4.3.27. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini karşılaştırır.**

Kahramanların fiziksel ve kişilik özelliklerinin karşılaştırılması sağlanır.

T.4.3.28. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar.

a) Neden-sonuç, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme gibi çıkarımlar yapılması sağlanır.

b) Öğrenciler metinde işaret edilen problem durumlarını tespit etmeleri ve bunlara farklı çözüm yolları bulmaları için teşvik edilir.

c) Yazarın olaylara bakış açısını belirlemesi sağlanır.

T.4.3.29. Görsellerle okuduğu metnin içeriğini ilişkilendirir.

Görsellerin metinde aktarılan anlama nasıl katkı sağladığını (duygu oluşturma, kahramanların veya yerlerin özelliklerini vurgulama vb.) açıklaması ve yorumlaması sağlanır.

T.4.3.30. Metindeki renkli, altı çizili, koyu ifadelerin önemli noktaları vurguladığını kavrar.**T.4.3.31. Metinler arasında karşılaştırma yapar.**

Metinlerin konuları ve karakterleri açısından karşılaştırılması sağlanır.

T.4.3.32. Kısa ve basit dijital metinlerdeki mesajı kavrar.

Elektronik posta ve sosyal medya içeriklerine (tebrik, ilan ve duyuru mesajları vb.) yer verilir.

T.4.3.33. Medya metinlerini değerlendirir.

Farklı türdeki medya metinlerinin (reklam amaçlı el ilanları, web siteleri, seyahat broşürleri, el kitapları, bloglar vb.) amacı ve hedef kitlesi hakkında görüş bildirilmesi sağlanır.

T.4.3.34. Grafik, tablo ve çizelgelerle ilgili soruları cevaplar.**T.4.3.35. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.**

Bilgiye erişmek için basılı ve dijital içeriklerdeki içindekiler ve sözlük bölümünden nasıl yararlanılacağına ilişkin bilgi verilir.

T.4.3.36. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.

Yazılı kaynakların (dergi, kitap, broşür, gazete vb.) incelenmesi ve değerlendirilmesi sağlanır.

T.4.3.37. Okuduğu metindeki olaylara ilişkin düşüncelerini ifade eder.**T.4.4. YAZMA****T.4.4.1. Şiir yazar.****T.4.4.2. Bir işin işlem basamaklarına ilişkin yönergeler yazar.**

Öğrencilerin bir aletin kullanılma aşamalarını anlatan broşür hazırlamaları, bir oyunun aşamalarını anlatan kitapçık hazırlamaları ya da yol tarifi yazmaları sağlanır.

T.4.4.3. Hikâye edici metin yazar.

a) Olayların oluş sırasına göre yazılmasının gerekliliği hatırlatılır.

b) Kişi, olay ve mekân unsurlarının anlatılması sağlanır.

T.4.4.4. Bilgilendirici metin yazar.

a) Yazdıklarında duygu ve düşüncelerini aktarmaları için teşvik edilir.

b) Verilen ya da kendi belirledikleri bir konu hakkında araştırma yapmaları sağlanır.

T.4.4.5. Hayalî ögeler barındıran kısa metin yazar.**T.4.4.6. Görselleri ilişkilendirerek bir olayı anlatır.****T.4.4.7. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.****T.4.4.8. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.****T.4.4.9. Formları yönergelerine uygun doldurur.****T.4.4.10. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.**

a) Yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi, soru işareti, nokta, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi ve kesme işaretinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

b) Kitap, dergi, gezegen ve yıldız adlarının yazımı ile iki noktadan sonra büyük harf kullanıldığı belirtilir.

T.4.4.11. Yazdıklarını düzenler.

a) Öğrenciler yazdıklarını dil bilgisi ve anlatım bozuklukları yönünden kontrol etmeye teşvik edilir.

b) Sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

T.4.4.12. Yazdıklarını paylaşır.

a) Öğrenciler yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul veya sınıf panosunda sergilemeleri için teşvik edilir. Öğrencilere yazdıklarını sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir.

b) Öğrenciler kompozisyon ve şiir yarışmalarına katılmaları için teşvik edilmelidir.

T.4.4.13. Yazılarında eş sesli kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.**T.4.4.14. Yazdıklarını zenginleştirmek için çizim, grafik ve görseller kullanır.****T.4.4.15. İmza atar.**

İmzanın anlamı ve ismin baş harfi ile soy ismin bütününü sembolize etmesi gerektiği vurgulanır. Öğrencilere imzalarını belirlemeleri için kılavuzluk yapılır.

T.4.4.16. Kısaltmaları ve kısaltmalara gelen ekleri doğru yazar.

T.4.4.17. Sayıları doğru yazar.

Sayıların harflerle yazımı, birden fazla kelimededen oluşan sayıların yazımı, Romen rakamlarının yazımı üzerinde durulur.

T.4.4.18. Yazılarında bağlaçları kuralına uygun kullanır.

“de” ve “ki” bağlaçlarını doğru yazmaları sağlanır.

T.4.4.19. Yazılarında kelimeleri gerçek, mecaz ve terim anlamları ile kullanır.**T.4.4.20. Harflerin yapısal özelliklerine uygun metin yazar.**

Öğrencilerin kendi yazı stillerini oluşturmaları teşvik edilir.

T.4.4.21. Yazma stratejilerini uygular.**T.4.4.22. Pekiştirmeli sözcükleri doğru yazar.**

5. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

T.5.1. DİNLEME/İZLEME

T.5.1.1. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur.

T.5.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

Öğrencilerin kelime anlamlarına yönelik tahminleri ile sözlük anlamlarını karşılaştırmaları sağlanır.

T.5.1.3. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

T.5.1.4. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu tespit eder.

T.5.1.5. Dinlediklerini/izlediklerini özetler.

T.5.1.6. Dinledikleri/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.

T.5.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik farklı başlıklar önerir.

T.5.1.8. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri canlandırır.

T.5.1.9. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

T.5.1.10. Dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini değerlendirir.

a) Çizgi film vb. izletilerek örtülü anlamlar hakkında çıkarımda bulunulması sağlanır.

b) Öğrencilerin dinlediklerindeki/izlediklerindeki tutarlılığı sorgulamaları sağlanır.

T.5.1.11. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili görüşlerini bildirir.

T.5.1.12. Dinleme stratejilerini uygular.

Not alarak, katılımlı, grup hâlinde dinleme gibi yöntem ve teknikleri uygulamaları sağlanır.

T.5.2. KONUŞMA

T.5.2.1. Hazırlıklı konuşma yapar.

Öğrencilerin verilen bir konuyu görsellerle destekleyerek kısa sunum hazırlamaları ve sunum öncesinde prova yapmaları sağlanır.

T.5.2.2. Hazırlıksız konuşma yapar.

T.5.2.3. Konuşma stratejilerini uygular.

Serbest, güdümlü, kelime ve kavram havuzundan seçerek konuşma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.

T.5.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır.

T.5.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.5.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Ama, fakat, ancak ve lakin ifadelerini kullanmaları sağlanır.

T.5.2.7. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.5.3. OKUMA**Akıcı Okuma****T.5.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.****T.5.3.2. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.**

Öğrencilerin seviyelerine uygun, edebî değeri olan şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları ve ezberlemeleri sağlanır.

T.5.3.3. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.**T.5.3.4. Okuma stratejilerini kullanır.**

Sesli, sessiz, tahmin ederek, grup hâlinde, soru sorarak, söz korosu, ezberleyerek ve hızlı okuma gibi yöntem ve teknikleri kullanmaları sağlanır.

Söz Varlığı**T.5.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.**

a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için görseller, sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.

b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.

T.5.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.**T.5.3.7. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.****T.5.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur.****T.5.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.****T.5.3.10. Kökleri ve ekleri ayırt eder.****T.5.3.11. Yapım ekinin işlevlerini açıklar.**

Yapım ekleri ezberletilmez, işlevleri sezdirilir. Kelime türetmenin mantığı kavratılır.

Anlama**T.5.3.12. Metin türlerini ayırt eder.**

Hikâye, fabl, masal, haber metni türleri tanıtılır. Metin türleri ile ilgili ayrıntılı bilgi verilmez.

T.5.3.13. Okuduklarını özetler.**T.5.3.14. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.****T.5.3.15. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.****T.5.3.16. Metindeki hikâye unsurlarını belirler.**

Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı vb. gibi hikâye unsurları üzerinde durulur.

T.5.3.17. Metni yorumlar.

a) Yazarın bakış açısını fark etmeleri, olayları ele alış şeklini yorumlamaları ve öğrencilerin metinle ilgili kendi bakış açılarını ifade etmeleri sağlanır.

b) Metin içeriğinin yorumlanması sırasında metinlerdeki örneklere ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.

T.5.3.18. Metinle ilgili sorular sorar.**T.5.3.19. Metinle ilgili sorulara cevap verir.**

Metin içi ve metin dışı anlam ilişkileri kurulur.

T.5.3.20. Metnin konusunu belirler.**T.5.3.21. Görsellerden ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.****T.5.3.22. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.**

a) Resim ve karikatürleri yorumlayarak görüşlerini bildirmeleri sağlanır.

b) Haberi/bilgiyi görsel yorumcuların nasıl ilettikleri üzerinde durulur.

T.5.3.23. Metinde önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar.

a) Altını çizmenin, koyu veya italik yazmanın, renklendirmenin, farklı punto veya font kullanmanın işlevi vurgulanır.

b) Köprü metinlerin (Hipertekst) dış bağlantı olduğu belirtilir.

T.5.3.24. Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.**T.5.3.25. Medya metinlerini değerlendirir.**

İnternet, sinema ve televizyonun verdiği iletileri değerlendirmeleri sağlanır.

T.5.3.26. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.

Ama, fakat, ancak ve lakin ifadeleri üzerinde durulur.

T.5.3.27. Metinler arasında karşılaştırma yapar.

Metinleri biçim ve tür gibi açılardan karşılaştırmaları sağlanır.

T.5.3.28. Bilgi kaynaklarını etkili şekilde kullanır.**T.5.3.29. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.**

Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır.

T.5.3.30. Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.**T.5.3.31. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.**

Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler, abartma, nesnel ve öznel çıkarımlar üzerinde durulur.

T.5.3.32. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

Benzetme (teşbih) ve kişileştirme (teşhis) söz sanatları verilir.

T.5.3.33. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri ayırt eder.**T.5.3.34. Grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgilere ilişkin soruları cevaplar.****T.5.4. YAZMA****T.5.4.1.Şiir yazar.****T.5.4.2. Bilgilendirici metin yazar.**

a) Öğrencilerin konu ve ana fikri belirlemeleri, buna göre giriş, gelişme, sonuç bölümlerinden oluşan bir metin taslağı oluşturmaları, bu bölümlerde yazacaklarını belirlemeleri sağlanır.

b) Öğrenciler yeni öğrendikleri kelimeleri kullanmaya ve günlük hayattan örnekler vermeye teşvik edilir.

c) Anlatımı desteklemek için grafik ve tablo kullanmaları sağlanır.

T.5.4.3. Hikâye edici metin yazar.

a) Öğrencilerin günlük hayattaki gözlem ve deneyimlerine dayanarak hikâye konusu ve hikâye unsurlarını belirlemeleri sağlanır.

b) Öğrenciler, yazım kılavuzundan yararlanmaları ve yeni öğrendikleri kelimeleri kullanmaları için teşvik edilir.

T.5.4.4. Yazma stratejilerini uygular.

Güdümlü, metin tamamlama, bir metni kendi kelimeleri ile yeniden oluşturma, boşluk doldurma, grup olarak yazma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.

T.5.4.5. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.

Yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi, soru işareti, nokta, virgöl, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, kesme işareti, noktalı virgöl ve köşeli ayraç işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

T.5.4.6. Bir işin işlem basamaklarını yazar.**T.5.4.7. Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.****T.5.4.8. Sayıları doğru yazar.**

Kesirli sayıların, sıra ve üleştirme sayılarının, dört veya daha çok basamaklı sayıların yazımları üzerinde durulur.

T.5.4.9. Yazdıklarını düzenler.

Sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

T.5.4.10. Yazdıklarını paylaşır.

Öğrenciler, yazdıklarını sınıf ve okul panosu gibi farklı ortamlarda paylaşmaya teşvik edilir.

T.5.4.11. Yazılarında ses olaylarına uğrayan kelimeleri doğru kullanır.

Ünlü düşmesi, ünlü daralması, ünsüz benzeşmesi, ünsüz yumuşaması ve ünsüz türemesi ses olayları üzerinde durulur.

T.5.4.12. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.**T.5.4.13. Formları yönergelerine uygun doldurur.****T.5.4.14. Kısa metinler yazar.**

Öğrenciler dilekçe yazmaya teşvik edilir.

T.5.4.15. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.**T.5.4.16. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.**

Ama, fakat, ancak ve lakin ifadelerini kullanmaları sağlanır.

6. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

T.6.1. DİNLEME/İZLEME

T.6.1.1. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur.

T.6.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

Öğrencilerin tahminlerini kelimelerin sözlük anlamları ile karşılaştırmaları sağlanır.

T.6.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini özetler.

T.6.1.4. Dinledikleri/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.

T.6.1.5. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

T.6.1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu tespit eder.

T.6.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik farklı başlıklar önerir.

T.6.1.8. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri canlandırır.

T.6.1.9. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

T.6.1.10. Dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini değerlendirir.

a) Öğrencilere reklam filmleri dinletilerek/izletilerek bunlardaki mesajların ve örtülü anlamların tespit edilmesine yönelik çalışmalar yaptırılır.

b) Öğrencilerin içeriklerdeki tutarlılığı sorgulamaları sağlanır.

T.6.1.11. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili görüşlerini bildirir.

T.6.1.12. Dinleme stratejilerini uygular.

Katılımlı, katılımsız, grup hâlinde ve not alarak dinleme gibi yöntem ve teknikleri uygulamaları sağlanır.

T.6.2. KONUŞMA

T.6.2.1. Hazırlıklı konuşma yapar.

Öğrencilerin verilen bir konu hakkında görsellerle destekleyerek kısa sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.

T.6.2.2. Hazırlıksız konuşma yapar.

T.6.2.3. Konuşma stratejilerini uygular.

Serbest, güdümlü, yaratıcı, hafızada tutma tekniği ve kelime kavram havuzundan seçerek konuşma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.

T.6.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır.

T.6.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.6.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Ama, fakat, ancak, lakin, bununla birlikte ve buna rağmen ifadelerini kullanmaları sağlanır.

T.6.2.7. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.6.3. OKUMA**Akıcı Okuma****T.6.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.****T.6.3.2. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.**

Öğrencilerin seviyelerine uygun, edebî değeri olan şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları ve ezberlemeleri sağlanır.

T.6.3.3. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.**T.6.3.4. Okuma stratejilerini kullanır.**

Sesli, sessiz, tahmin ederek, not alarak, soru sorarak, okuma tiyatrosu ve hızlı okuma gibi yöntem ve teknikleri kullanmaları sağlanır.

Söz Varlığı**T.6.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.**

a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.

b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.

T.6.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.**T.6.3.7. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.**

İsim çekim ekleri (çoğul eki, hâl ekleri, iyelik ekleri ve soru eki) üzerinde durulur.

T.6.3.8. İsim ve sıfatların metnin anlamına olan katkısını açıklar.**T.6.3.9. İsim ve sıfat tamlamalarının metnin anlamına olan katkısını açıklar.****T.6.3.10. Edat, bağlaç ve ünlemlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar.****T.6.3.11. Basit, türemiş ve birleşik kelimeleri ayırt eder.****T.6.3.12. Zamirlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar.****T.6.3.13. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.**

Ama, fakat, ancak, lakin, bununla birlikte ve buna rağmen ifadeleri üzerinde durulur.

Anlama**T.6.3.14. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.**

Konuşurma (intak) ve karşıtlık (tezat) söz sanatları verilir.

T.6.3.15. Görselden ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.**T.6.3.16. Okuduklarını özetler.****T.6.3.17. Metinle ilgili soruları cevaplar.**

Metin içi ve metin dışı anlam ilişkileri kurulur.

T.6.3.18. Metinle ilgili sorular sorar.**T.6.3.19. Metnin konusunu belirler.****T.6.3.20. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.****T.6.3.21. Metnin içeriğine uygun başlık belirler.**

T.6.3.22. Metindeki hikâye unsurlarını belirler.

Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.

T.6.3.23. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.**T.6.3.24. Metnin içeriğini yorumlar.**

- a) *Yazarın olaylara bakış açısının tespit edilmesi sağlanır.*
- b) *Metindeki öznel ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır.*
- c) *Metindeki örnek ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.*

T.6.3.25. Metinler arasında karşılaştırma yapar.

Metinlerin tema, konu, olay örgüsü ve karakterler açısından karşılaştırılması sağlanır.

T.6.3.26. Metin türlerini ayırt eder.

- a) *Anı, mektup, tiyatro, gezi yazısı türleri öğretilmelidir.*
- b) *Metin türlerine ilişkin ayrıntılı bilgi verilmemelidir.*

T.6.3.27. Şiirin şekil özelliklerini açıklar.

Şiirde kafiye, redif gibi ahenk unsurları üzerinde durulur, bunların türlerine değinilmez.

T.6.3.28. Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.**T.6.3.29. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.**

Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler, abartma üzerinde durulur.

T.6.3.30. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.

- a) *Öğrencilerin haber fotoğrafları ve karikatürleri yorumlayarak görüşlerini bildirmeleri sağlanır.*
- b) *Haberi/bilgiyi görsel yorumcuların nasıl ilettiklerinin sorgulanması sağlanır.*

T.6.3.31. Metinde önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar.

Altını çizmenin, koyu veya italik yazmanın, renklendirmenin, farklı punto veya font kullanmanın işlevi vurgulanır.

T.6.3.32. Medya metinlerini değerlendirir.

İnternet, sinema ve televizyonun verdiği iletileri değerlendirmeleri sağlanır.

T.6.3.33. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.**T.6.3.34. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.**

- a) *İnternet/yazılı (dergi, kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.*
- b) *Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır.*

T.6.3.35. Grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgileri yorumlar.**T.6.4. YAZMA****T.6.4.1. Şiir yazar.****T.6.4.2. Bilgilendirici metin yazar.**

- a) *Öğrencilerin konu ve ana fikri belirlemeleri, buna göre giriş, gelişme, sonuç bölümlerinde yazacaklarının taslağını oluşturmaları ve ilk paragrafta amaçlarını ifade etmeleri sağlanır.*

b) Öğrenciler yazılarında günlük hayattan örnekler vermeleri için teşvik edilir.

T.6.4.3. Hikâye edici metin yazar.

a) Öğrencilerin zaman, mekân, şahıs ve olay unsurlarını belirlemeleri, hikâyenin serim, düğüm ve çözüm bölümlerinde anlatacaklarının taslağını oluşturmaları sağlanır.

b) Öğrenciler yazım kılavuzundan yararlanmaları ve yeni öğrendiği kelimeleri kullanmaları için teşvik edilir.

T.6.4.4. Yazma stratejilerini uygular.

Güdümlü, serbest, kontrollü, tahminde bulunma, metin tamamlama, bir metni kendi kelimeleri ile yeniden oluşturma, boşluk doldurma, grup olarak yazma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.

T.6.4.5. Yazdıklarını desteklemek için gerektiğinde grafik ve tablo kullanır.

T.6.4.6. Bir işi işlem basamaklarına göre yazar.

T.6.4.7. Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.

T.6.4.8. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.

T.6.4.9. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Ama, fakat, ancak, lakin, bununla birlikte ve buna rağmen ifadelerinin kullanılması sağlanır.

T.6.4.10. Yazdıklarını düzenler.

a) Anlam bütünlüğünü bozan ifadelerin belirlenmesi ve düzeltilmesi sağlanır, kavramsal olarak anlatım bozukluğu konusuna değinilmez.

b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

T.6.4.11. Yazdıklarını paylaşır.

Öğrenciler yazdıklarını sınıf ve okul panosu ile sosyal medyada paylaşmaya teşvik edilir.

T.6.4.12. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.6.4.13. Formları yönergelerine uygun doldurur.

T.6.4.14. Kısa metinler yazar.

Duyuru, ilan ve reklam metinleri yazdırılır.

7. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

T.7.1. DİNLEME/İZLEME

T.7.1.1. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur.

T.7.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

Öğrencilerin kelime anlamlarına yönelik tahminleri ile sözlük anlamlarını karşılaştırmaları sağlanır.

T.7.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini özetler.

T.7.1.4. Dinledikleri/izlediklerine yönelik soruları cevaplar.

T.7.1.5. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.

T.7.1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T.7.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik farklı başlıklar önerir.

T.7.1.8. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri canlandırır.

T.7.1.9. Dinlediklerinde/izlediklerinde başvurulan düşünceyi geliştirme yollarını tespit eder.

Düşünceyi geliştirme yollarından tanımlama, karşılaştırma ve benzetmenin belirlenmesi sağlanır.

T.7.1.10. Dinlediklerinde/izlediklerinde tutarlılığı sorgular.

T.7.1.11. Dinledikleri/izledikleri ilgili görüşlerini bildirir.

T.7.1.12. Dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini değerlendirir.

a) Medya metnindeki örtülü anlamı belirlemesi sağlanır.

b) Medya metnininin hedef kitlesi ve amacınının sorgulanması sağlanır.

T.7.1.13. Dinleme stratejilerini uygular.

Empati kurarak, katılımlı, katılımsız, not alarak dinleme gibi yöntem ve teknikleri uygulamaları sağlanır.

T.7.1.14. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

T.7.2. KONUŞMA

T.7.2.1. Hazırlıklı konuşma yapar.

Öğrencilerin düşüncelerini mantıksal bir bütünlük içinde sunmaları, görsel, işitsel vb. destekleyici materyaller kullanarak sunu hazırlamaları sağlanır.

T.7.2.2. Hazırlıksız konuşma yapar.

T.7.2.3. Konuşma stratejilerini uygular.

Katılımlı, yaratıcı, güdümlü, empati kurma, tartışma ve eleştirel konuşma gibi yöntem ve tekniklerinin kullanılması sağlanır.

T.7.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır.

T.7.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.7.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadelerini kullanmaları sağlanır.

T.7.2.7. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.7.3. OKUMA**T.Akıcı Okuma****T.7.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.****T.7.3.2. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.**

Öğrencilerin seviyelerine uygun, edebî değeri olan şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları ve ezberlemeleri sağlanır.

T.7.3.3. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.**T.7.3.4. Okuma stratejilerini kullanır.**

Göz atarak, özetleyerek, not alarak, işaretleyerek ve tartışarak okuma gibi yöntem ve teknikleri kullanmaları sağlanır.

Söz Varlığı**T.7.3.5. Bağlamdan hareketle bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.**

a) *Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.*

b) *Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.*

T.7.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.**T.7.3.7. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir.**

Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadeleri üzerinde durulur.

T.7.3.8. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

Kişileştirme (teşhis), konuşurma (intak), karşıtlık (tezat) ve abartma (mübalağa) söz sanatları verilir.

T.7.3.9. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.

a) *Fiil çekim ekleri (kip ve kişi ekleri) üzerinde durulur.*

b) *Fiillerde anlam kayması konusu üzerinde durulur.*

T.7.3.10. Basit, türemiş ve birleşik fiilleri ayırt eder.**T.7.3.11. Zarfların metnin anlamına olan katkısını açıklar.****T.7.3.12. Fiillerin anlam özelliklerini fark eder.**

İş (kılış), oluş ve durum fiillerinin anlam özellikleri üzerinde durulur.

T.7.3.13. Anlatım bozukluklarını tespit eder.

Anlam yönünden anlatım bozuklukları üzerinde durulur.

Anlama**T.7.3.14. Görsellerden ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.****T.7.3.15. Okuduklarını özetler.****T.7.3.16. Metnin konusunu belirler.****T.7.3.17. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.****T.7.3.18. Metindeki yardımcı fikirleri belirler.****T.7.3.19. Metinle ilgili soruları cevaplar.**

Metin içi ve metin dışı anlam ilişkileri kurulur.

T.7.3.20. Metinle ilgili sorular sorar.**T.7.3.21. Metindeki hikâye unsurlarını belirler.**

Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.

T.7.3.22. Metnin içeriğini yorumlar.

- a) Yazarın olaylara bakış açısının tespit edilmesi sağlanır.
- b) Metindeki öznel ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır.
- c) Metindeki örnek ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.

T.7.3.23. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.**T.7.3.24. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.****T.7.3.25. Metinler arasında karşılaştırma yapar.**

Bakış açısı ve mesajlar karşılaştırılır.

T.7.3.26. Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.**T.7.3.27. Metinde önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar.**

Altını çizmenin, koyu veya italik yazmanın, renklendirmenin, farklı punto veya font kullanmanın işlevi vurgulanır.

T.7.3.28. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.

Metinlerdeki neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler ve abartma üzerinde durulur.

T.7.3.29. Metin türlerini ayırt eder.

- a) Söyleşi, biyografi, otobiyografi, günlük türleri üzerinde durulur.
- b) Metin türlerine ilişkin ayrıntılı bilgi verilmemelidir.

T.7.3.30. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.

- a) Duvar yazısı ve karikatürlerin incelenmesi ve bunlarla ilgili görüş bildirilmesi sağlanır.
- b) Haberi/bilgiyi görsel yorumcuların nasıl ilettikleri üzerinde durulur.

T.7.3.31. Medya metinlerini değerlendirir.

İnternet, sinema ve televizyonun verdiği iletileri değerlendirmeleri sağlanır.

T.7.3.32. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.**T.7.3.33. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.**

- a) İnternet/yazılı (dergi, kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır.
- b) Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır.

T.7.3.34. Grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgileri yorumlar.**T.7.3.35. Metinlerin yazılı hâli ile medya sunumlarını karşılaştırır.**

- a) Hikâye, masal, fıkra gibi metinlerin; çizgi film, animasyon gibi medya sunumları ile karşılaştırması sağlanır.
- b) Kahramanlar, mekân, zaman ve olay yönlerinden karşılaştırılması sağlanır.

T.7.3.36. Metindeki anlatım biçimlerini belirler.**T.7.3.37. Metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirler.**

T.7.3.38. Metindeki iş ve işlem basamaklarını kavrar.

Talimatnamelerin okunması sağlanır.

T.7.4. YAZMA**T.7.4.1. Şiir yazar.****T.7.4.2. Bilgilendirici metin yazar.**

a) Öğrencilerin giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinde yazacaklarını belirleyerek bir metin taslağı oluşturmaları, düşünceyi geliştirme yollarını kullanmaları, yazılı ve çoklu medya kaynaklarından görüşlerini destekleyecek kanıtlar sunmaları sağlanır.

b) Öğrenciler günlük hayattan örnekler vermeye teşvik edilir.

T.7.4.3. Hikâye edici metin yazar.

a) Öğrencilerin zaman, mekân, şahıs ve olay unsurlarını belirleyerek hikâyenin serim, düğüm ve çözüm bölümlerinin taslağını oluşturmaları sağlanır.

b) Öğrencilerin yazım kılavuzundan yararlanmaları ve yeni öğrendiği kelimeleri kullanmaları teşvik edilir.

T.7.4.4. Yazma stratejilerini uygular.

Not alma, özet çıkarma, serbest, kontrollü, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, bir metinden hareketle yazma ve duyardan hareketle yazma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.

T.7.4.5. Anlatımı desteklemek için grafik ve tablo kullanır.**T.7.4.6. Bir işi işlem basamaklarına göre yazar.****T.7.4.7. Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.****T.7.4.8. Yazılarında anlatım biçimlerini kullanır.****T.7.4.9. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.****T.7.4.10. Formları yönergelerine uygun doldurur.****T.7.4.11. Kısa metinler yazar.**

Haber metni ve/veya anı yazmaya teşvik edilir.

T.7.4.12. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.**T.7.4.13. Ek fiili işlevlerine uygun olarak kullanır.****T.7.4.14. Araştırmalarının sonuçlarını yazılı olarak sunar.**

a) Öğrencilerin taslak hazırlamaları, taslaklarında giriş, gelişme, sonuç bölümlerine yer vermeleri sağlanır.

b) Kaynak gösterme hakkında bilgi verilir.

T.7.4.15. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadelerini kullanmaları sağlanır.

T.7.4.16. Yazdıklarını düzenler.

a) Anlama dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltmesi sağlanır.

b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

T.7.4.17. Yazdıklarını paylaşır.

Öğrenciler yazdıklarını sınıf ve okul panosu ile sosyal medya ortamlarında paylaşmaya, şiir ve kompozisyon yarışmalarına katılmaya teşvik edilir.

8. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

T.8.1. DİNLEME/İZLEME

T.8.1.1. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur.

T.8.1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.

Öğrencilerin kelime anlamlarına yönelik tahminleri ile sözlük anlamlarını karşılaştırmaları sağlanır.

T.8.1.3. Dinlediklerini/izlediklerini özetler.

T.8.1.4. Dinledikleri/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.

T.8.1.5. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu tespit eder.

T.8.1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu tespit eder.

T.8.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik farklı başlıklar önerir.

T.8.1.8. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri canlandırır.

T.8.1.9. Dinlediklerinde/izlediklerinde tutarlılığı sorgular.

T.8.1.10. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili görüşlerini bildirir.

T.8.1.11. Dinledikleri/izledikleri medya metinlerini değerlendirir.

Medya metinlerinin amacını ve kaynağını sorgulamaları sağlanır.

T.8.1.12. Dinlediklerinde/izlediklerinde başvurulan düşünceyi geliştirme yollarını tespit eder.

Düşünceyi geliştirme yollarından örneklendirme, tanık gösterme ve sayısal verilerden yararlanma belirlenir.

T.8.1.13. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.

T.8.1.14. Dinleme stratejilerini uygular.

Seçici, yaratıcı, eleştirel, empati kurarak, not alarak dinleme gibi yöntem ve teknikleri uygulamaları sağlanır.

T.8.2. KONUŞMA

T.8.2.1. Hazırlıklı konuşma yapar.

a) Öğrencilerin düşüncelerini mantıksal bir bütünlük içinde sunmaları, görsel, işitsel vb. destekleyici materyaller kullanmaları, sunu hazırlamaları sağlanır.

b) Öğrenciler araştırma sonuçlarını sempozyum, panel, forum vb. ortamlarda sunmaya teşvik edilir.

T.8.2.2. Hazırlıksız konuşma yapar.

T.8.2.3. Konuşma stratejilerini uygular.

Yaratıcı, güdümlü, empati kurma, tartışma, ikna etme ve eleştirel konuşma gibi yöntem ve tekniklerinin kullanılması sağlanır.

T.8.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır.

T.8.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

T.8.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.

T.8.2.7. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

T.8.3. OKUMA**Akıcı Okuma****T.8.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.****T.8.3.2. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.**

Öğrencilerin seviyelerine uygun, edebî değeri olan şiirleri ve kısa yazıları türünün özelliğine göre okumaları ve ezberlemeleri sağlanır.

T.8.3.3. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.**T.8.3.4. Okuma stratejilerini kullanır.**

Göz atarak, özetleyerek, not alarak, tartışarak ve eleştirerek okuma gibi yöntem ve teknikleri kullanmaları sağlanır.

Söz Varlığı**T.8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.**

a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.

b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.

T.8.3.6. Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler.**T.8.3.7. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.**

Benzetme (teşbih), kişileştirme (teşhis), konuşurma (intak) ve karşıtlık (tezat), abartma (mübalağa) söz sanatlarının belirlenmesi sağlanır.

T.8.3.8. Metindeki anlatım bozukluklarını belirler.

Dil bilgisi yönünden anlatım bozuklukları üzerinde durulur.

T.8.3.9. Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar.

Fiilimsilerin türleri fark ettirilir. Ekler ezberletilmez.

T.8.3.10. Geçiş ve bağlantı ifadelerinin metnin anlamına olan katkısını değerlendirir.

Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, kısaca, böylece, ilk olarak ve son olarak ifadeleri üzerinde durulur.

T.8.3.11. Metindeki anlatım biçimlerini belirler.**Anlama****T.8.3.12. Görsel ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.****T.8.3.13. Okuduklarını özetler.****T.8.3.14. Metinle ilgili soruları cevaplar.**

Metin içi ve metin dışı anlam ilişkisi kurulur.

T.8.3.15. Metinle ilgili sorular sorar.**T.8.3.16. Metnin konusunu belirler.****T.8.3.17. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.****T.8.3.18. Metindeki yardımcı fikirleri belirler.****T.8.3.19. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.**

T.8.3.20. Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler.

Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.

T.8.3.21. Metnin içeriğini yorumlar.

- a) *Yazarın olaylara bakış açısının tespit edilmesi sağlanır.*
- b) *Metindeki öznel ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır.*
- c) *Metindeki örnek ve ayrıntılara atıf yapılması sağlanır.*

T.8.3.22. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.**T.8.3.23. Metinler arasında karşılaştırma yapar.**

Aynı metnin çeviri, farklı baskı vb. özellikleri itibarıyla karşılaştırılması sağlanır.

T.8.3.24. Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.**T.8.3.25. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.**

Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, abartma, nesnel, öznel ve duygu belirten ifadeler üzerinde durulur.

T.8.3.26. Metin türlerini ayırt eder.

- a) *Fıkra (köşe yazısı), makale, deneme, roman, destan türleri üzerinde durulur.*
- b) *Metin türlerine ilişkin ayrıntılı bilgi verilmemelidir.*

T.8.3.27. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.

- a) *Çizgi roman ve karikatürleri yorumlayarak görüşlerini bildirmeleri sağlanır.*
- b) *Haber/bilgiyi görsel yorumcuların nasıl ilettikleri üzerinde durulur.*

T.8.3.28. Metinde önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar.

Altını çizmenin, koyu veya italik yazmanın, renklendirmenin, farklı punto veya font kullanmanın işlevi vurgulanır.

T.8.3.29. Medya metinlerini analiz eder.

Medya metinlerinin amaçlarının (kültür aktarma, olay yorumlama, bilgilendirme, eğlendirme, ikna etme) belirlenmesi sağlanır.

T.8.3.30. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.**T.8.3.31. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.**

- a) *Blog ve şahsi internet sayfalarındaki bilgilerin güvenilirliği konusunda çalışmalar yapılır.*
- b) *Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullanıldığı vurgulanır.*

T.8.3.32. Grafik, tablo ve çizelgeyle sunulan bilgileri yorumlar.**T.8.3.33. Edebî eserin yazılı metni ile medya sunumunu karşılaştırır.**

Kahramanlar, mekân, zaman ve olay yönünden karşılaştırılması sağlanır.

T.8.3.34. Okuduklarında kullanılan düşünceleri geliştirme yollarını belirler.**T.8.3.35. Metindeki iş ve işlem basamaklarını kavrar.**

Kullanım kılavuzları incelenir.

T.8.4. YAZMA**T.8.4.1. Şiir yazar.****T.8.4.2. Bilgilendirici metin yazar.**

a) Öğrencilerin belirledikleri bir konu ve ana fikir etrafında giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşan bir metin taslağı oluşturmaları, gelişme bölümünde düşünceyi geliştirme yollarını kullanarak görüşlerini ifade etmeleri, görüşlerini destekleyecek kanıtlar sunmaları, sonuç bölümünde ise görüşlerini sonuca bağlamaları sağlanır.

b) Öğrenciler günlük hayattan örnekler vermeye teşvik edilir.

T.8.4.3. Hikâye edici metin yazar.

a) Öğrencilerin anlatımın türü ve konusuna göre gerçekçi veya hayalî öğeleri tasarlama, uyumlu bir zaman ve mekân kurgusu yapmaları, serim, düğüm ve çözüm bölümlerine yer vermeleri sağlanır.

b) Öğrenciler yazım kılavuzundan yararlanmaya, günlük hayattan örnekler vermeye yönlendirilir.

T.8.4.4. Yazma stratejilerini uygular.

Not alma, özet çıkarma, eleştirel, yaratıcı, serbest, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, bir metinden ve duyulardan hareketle yazma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.

T.8.4.5. Anlatımı desteklemek için grafik ve tablo kullanır.**T.8.4.6. Bir işi işlem basamaklarına göre yazar.****T.8.4.7. Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.****T.8.4.8. Yazılarında mizahi öğeler kullanır.****T.8.4.9. Yazılarında anlatım biçimlerini kullanır.****T.8.4.10. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.****T.8.4.11. Formları yönergelerine uygun doldurur.****T.8.4.12. Kısa metinler yazar.**

Haber metni, günlük ve anı yazmaya teşvik edilir.

T.8.4.13. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.**T.8.4.14. Araştırmalarının sonuçlarını yazılı olarak sunar.**

a) Öğrencilerin taslak hazırlamaları, taslaklarında giriş, gelişme, sonuç bölümlerine yer vermeleri sağlanır.

b) Kaynak gösterme hakkında bilgi verilir.

T.8.4.15. Yazılarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.

Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadelerinin kullanılması sağlanır.

T.8.4.16. Yazdıklarını düzenler.

a) Dil bilgisine dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltmesi sağlanır.

b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

T.8.4.17. Yazdıklarını paylaşır.

Öğrenciler yazdıklarını sınıf ve okul panosu ile sosyal medya ortamlarında paylaşmaya, şiir ve kompozisyon yarışmalarına katılmaya teşvik edilir.

T.8.4.18. Cümlelerin öğelerini ayırt eder.**T.8.4.19. Cümle türlerini tanımlar.**

Kavramsal tanımlamalara girilmez.

T.8.4.20. Fiillerin çatı özelliklerinin anlama olan katkısını kavrar.

Kavram tanımlarına girilmeden anlamsal farklılıklara değinilir.

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

1. SINIF	2. SINIF	3. SINIF	4. SINIF	5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
T.1.1.1. Dinleme/izleme T.1.1.1. Doğal ve yapay ses kaynaklarından çıkan sesleri ayırt eder. <i>Doğal ve yapay ses kaynakları hakkında bilgi verilmez.</i> T.1.1.2. Duyduğu sesleri taklit eder. T.1.1.3. Sestere karşılık gelen harfleri ayırt eder. T.1.1.4. Görselden/ görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder. T.2.1.2. Dinlediğinde/ izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur. T.2.1.3. Dinlediği/izlediği metni anlatır. <i>Olayların oluş sırasına göre anlatılması sağlanır.</i> T.2.1.4. Dinlediğinin/ izlediklerinin konusunu belirtir. T.2.1.5. Dinlediğinden/ izlediklerinden geçen olayların gelişimi hakkında tahminde bulunur. T.1.1.6. Dinlediği/izlediği metni anlatır. <i>Olay, şahıs, varlık kadrosu ve mekânna yönelik sorular (ne, kim, nerede) yöneltilir.</i> T.2.1.6. Dinlediğinden/ izlediklerinden farklı başlıklar önerir. T.1.1.7. Dinlediğinin/ izlediklerinin konusunu belirtir. T.1.1.8. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. Sadece olay, şahıs ve varlık kadrosuna yönelik sorular (ne, kim) yöneltilir. T.1.1.9. Sözü yönergeleri uygular. Yönerge sayısı beş aşamadan fazla olmamalıdır. T.1.1.10. Dinleme stratejilerini uygular. a) Dinlerken/izlerken nezaket kurallarına (söz kesmeden dinleme, söz alarak konuşma) uymanın önemi vurgulanır. b) Öğrencilerin dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları için teşvik edilir.	T.2.1.1. Görselden/ görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder. T.2.1.2. Dinlediğinden/ izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur. T.2.1.3. Dinlediği/izlediği metni ana hatlarıyla anlatır. T.2.1.4. Dinlediğinden/ izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder. T.2.1.5. Dinlediğinin/ izlediklerinin konusunu belirtir. T.2.1.6. Dinlediğinin/ izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirtir. T.2.1.7. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. <i>Olay, şahıs, varlık kadrosu ve mekânna yönelik sorular (ne, kim, nerede ve nasıl) yöneltilir.</i> T.2.1.8. Dinlediğinden/ izlediklerine farklı başlıklar önerir. T.2.1.9. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri tanımlar. T.2.1.10. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.2.1.11. Sözü yönergeleri uygular. T.2.1.12. Dinleme stratejilerini uygular. a) Dinlerken nezaket kurallarına uymaları gerektiği hatırlanır.	T.3.1.1. Görselden/ görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder. T.3.1.2. Dinlediğinden/ izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur. T.3.1.3. Dinlediği/izlediği metni ana hatlarıyla anlatır. T.3.1.4. Dinlediğinden/ izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder. T.3.1.5. Dinlediğinin/ izlediklerinin konusunu belirtir. T.3.1.6. Dinlediğinin/ izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirtir. T.3.1.7. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. <i>Olay, şahıs, varlık kadrosu ve mekânna yönelik sorular (ne, kim, nerede ve nasıl) yöneltilir.</i> T.3.1.8. Dinlediğinden/ izlediklerine farklı başlıklar önerir. T.3.1.9. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri tanımlar. T.3.1.10. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.3.1.11. Sözü yönergeleri uygular. T.3.1.12. Dinleme stratejilerini uygular. a) Dinlerken nezaket kurallarına uymaları gerektiği hatırlanır.	T.4.1. Dinleme/izleme T.4.1.1. Görselden/ görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder. T.4.1.2. Dinlediğinden/ izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur. T.4.1.3. Dinlediği/izlediği metni ana hatlarıyla anlatır. T.4.1.4. Dinlediğinden/ izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder. T.4.1.5. Dinlediğinin/ izlediklerinin konusunu belirtir. T.4.1.6. Dinlediğinin/ izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirtir. T.4.1.7. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. <i>Olay, şahıs, varlık kadrosu ve mekânna yönelik sorular (ne, kim, nerede ve nasıl) yöneltilir.</i> T.4.1.8. Dinlediğinden/ izlediklerine farklı başlıklar önerir. T.4.1.9. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri tanımlar. T.4.1.10. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.4.1.11. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.4.1.12. Dinleme stratejilerini uygular. a) Öğrencilere medya metinleri (reklam, kamu spotu vb.) dinletilerek/izletilerek bunların hedef kitlesi ve amacı hakkında çıkarımda bulunmaları sağlanır.	T.5.1. Dinleme/izleme T.5.1.1. Dinlediğinden/ izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur. T.5.1.2. Dinlediğinden/ izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder. <i>Öğrencilerin kelime anlamlarına yönelik tahminleri ile sözlük anlamlarını karşılaştırmaları sağlanır.</i> T.5.1.3. Dinlediğinin/ izlediklerinin konusunu belirtir. T.5.1.4. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.5.1.5. Dinlediğinin/ izlediklerinin konusunu belirtir. T.5.1.6. Dinlediğinin/ izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirtir. T.5.1.7. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.5.1.8. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri tanımlar. T.5.1.9. Konuşmacının sözü olmayan mesajlarını kavrar. T.5.1.10. Dinlediğinin/ izlediklerinin içeriğini değerlendirir. a) Çizgi film vb. izletilerek örtülü anlamlar hakkında çıkarımda bulunulması sağlanır. b) Öğrencilerin dinlediklerinde/ izlediklerindeki tutarlılığı sorgulamaları sağlanır.	T.6.1. Dinleme/izleme T.6.1.1. Dinlediğinden/ izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur. T.6.1.2. Dinlediğinden/ izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder. <i>Öğrencilerin tahminlerini kelimelerin sözlük anlamları ile karşılaştırmaları sağlanır.</i> T.6.1.3. Dinlediğinin/ izlediklerinin konusunu belirtir. T.6.1.4. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.6.1.5. Dinlediğinin/ izlediklerinin konusunu belirtir. T.6.1.6. Dinlediğinin/ izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirtir. T.6.1.7. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.6.1.8. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri tanımlar. T.6.1.9. Konuşmacının sözü olmayan mesajlarını kavrar. T.6.1.10. Dinlediğinin/ izlediklerinin içeriğini değerlendirir. a) Öğrencilere reklamların dinletilerek/izletilerek bunlarıdaki mesajların ve örtülü anlamların tespit edilmesine yönelik çalışmalar yaptırılır. b) Öğrencilerin içeriklerdeki tutarlılığı sorgulamaları sağlanır.	T.7.1. Dinleme/izleme T.7.1.1. Dinlediğinden/ izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur. T.7.1.2. Dinlediğinden/ izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder. <i>Öğrencilerin kelime anlamlarına yönelik tahminleri ile sözlük anlamlarını karşılaştırmaları sağlanır.</i> T.7.1.3. Dinlediğinin/ izlediklerinin konusunu belirtir. T.7.1.4. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.7.1.5. Dinlediğinin/ izlediklerinin konusunu belirtir. T.7.1.6. Dinlediğinin/ izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirtir. T.7.1.7. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.7.1.8. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri tanımlar. T.7.1.9. Dinlediğinden/ izlediklerinde başvurulan düşünceyi geliştirme yollarını tespit eder. <i>Düşünceyi geliştirme yollarından tanımlama, karşılaştırma ve benzetimin belirlenmesi sağlanır.</i> T.7.1.10. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.7.1.11. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.7.1.12. Dinleme stratejilerini uygular. a) Öğrencilerin dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri tanımlar. b) Öğrencilerin içeriklerdeki tutarlılığı sorgulamaları sağlanır.	T.8.1. Dinleme/izleme T.8.1.1. Dinlediğinden/ izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur. T.8.1.2. Dinlediğinden/ izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder. <i>Öğrencilerin kelime anlamlarına yönelik tahminleri ile sözlük anlamlarını karşılaştırmaları sağlanır.</i> T.8.1.3. Dinlediğinin/ izlediklerinin konusunu belirtir. T.8.1.4. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.8.1.5. Dinlediğinin/ izlediklerinin konusunu belirtir. T.8.1.6. Dinlediğinin/ izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirtir. T.8.1.7. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.8.1.8. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri tanımlar. T.8.1.9. Dinlediğinden/ izlediklerinde tutarlılığı sorgular. T.8.1.10. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.8.1.11. Dinlediğinden/ izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.8.1.12. Dinleme stratejilerini uygular. a) Öğrencilerin dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri tanımlar. b) Öğrencilerin içeriklerdeki tutarlılığı sorgulamaları sağlanır.

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

1. SINIF	2. SINIF	3. SINIF	4. SINIF	5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
T.1.1.11. Konuşmacının sözü olmayan mesajlarını kavrar.		b) Öğrenciler, dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları için teşvik edilir. T.3.1.13. Konuşmacının sözü olmayan mesajlarını kavrar.	b) Öğrencilerin dinledikleri/ izlediklerinin içeriğini tutarlılık açısından sorgulamaları sağlanır. T.4.1.12. Dinleme stratejilerini uygular. a) Öğrencilerin dikkatlerini yoğunlaştırmaları sağlanır. b) Dinlenen/izlenen hoşuna giden cümleleri, önemli bilgileri vb. not almaları konusunda teşvik edilir. T.4.1.13. Konuşmacının sözü olmayan mesajlarını kavrar.	T.5.1.12. Dinleme stratejilerini uygular. Not alarak, katılımlı,grup hâlinde dinleme gibi yöntem ve teknikleri uygulamaları sağlanır.	T.6.1.12. Dinleme stratejilerini uygular. Katılımlı, katılımsız,grup hâlinde ve not alarak dinleme gibi yöntem ve teknikleri uygulamaları sağlanır.	T.7.1.12. Dinlediklerini/ izlediklerinin içeriğini değerlendirir. a) Medya metinlerindeki örtülü anlamları belirlemesi sağlanır. b) Medya metinlerinin hedef kitlesi ve amacınının sorgulanması sağlanır. T.7.1.13. Dinleme stratejilerini uygular. Empati kurarak,katılımlı, katılımsız, not alarak dinleme gibi yöntem ve teknikleri uygulamaları sağlanır. T.7.1.14. Konuşmacının sözü olmayan mesajlarını kavrar.	T.8.1.12. Dinlediklerinde/ izlediklerinde başvurulan düşünceyi geliştirme yollarını tespit eder. Düşünceyi geliştirme yollarından örnekendirme, tanık gösterme ve sayısal verilerden yararlanma belirtilir. T.8.1.13. Konuşmacının sözü olmayan mesajlarını kavrar. T.8.1.14. Dinleme stratejilerini uygular. Seçici, yaratıcı, eleştirel, empati kurarak, not alarak dinleme gibi yöntem ve teknikleri uygulamaları sağlanır.

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

1. SINIF	2. SINIF	3. SINIF	4. SINIF	5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
<p>T.1.2. KONUŞMA</p> <p>T.1.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.</p> <p>Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri kullanmaları için teşvik edilir.</p> <p>T.1.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.</p> <p>T.1.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.</p> <p>Öğrencilerin kendilerini tanıtmaları sağlanır.</p> <p>b) Öğrencilerin çevrelerini ve çevrelerindeki kişileri tanıtmaları sağlanır.</p> <p>T.1.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.</p> <p>a) Göz teması kurmanın; işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşmanın önemi vurgulanır.</p> <p>b) Konuşmalar sırasında nezaket kurallarına (yerde hitap ifadeleri kullanma, göz teması kurma, işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşma) önemi hatırlatılır.</p> <p>c) Akranlarla ve yetişkinlerle iletişimde dikkat edilecek hususlar belirtilir.</p>	<p>T.2.2. KONUŞMA</p> <p>T.2.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.</p> <p>Öğrenciler konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri kullanmaları için teşvik edilir.</p> <p>T.2.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.</p> <p>T.2.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.</p> <p>Öğrencilerin tanıdıkları kişiler, bildikleri yerler ve yaşadıkları olaylar hakkında konuşmalar yapmaları sağlanır.</p> <p>T.2.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.</p> <p>a) Beden dili hakkında kısa bilgi verilir. Öğrenciler konuşmalarında beden dilini etkili kullanmaları için teşvik edilir.</p> <p>b) Konuşmalarda nezaket kurallarına uymanın (yerde hitap ifadeleri kullanma, göz teması kurma, işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşma) önemi hatırlatılır.</p> <p>c) Akranlarla ve yetişkinlerle iletişimde dikkat edilecek hususlar belirtilir.</p>	<p>T.3.2. KONUŞMA</p> <p>T.3.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.</p> <p>Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri kullanmaları için teşvik edilir.</p> <p>T.3.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.</p> <p>T.3.2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.</p> <p>Öğrencilerin temalar çerçevesinde kendi belirledikleri ya da öğretmen tarafından belirlenen bir konu hakkında konuşma yapmaları sağlanır.</p> <p>T.3.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.</p> <p>a) Konuşmalarda nezaket kurallarına uymanın (yerde hitap ifadeleri kullanma, göz teması kurma, işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşma) önemi hatırlatılır.</p> <p>b) Beden dilini etkin kullanmanın önemi vurgulanır.</p> <p>T.3.2.5. Sınıf içindeki tartışma ve konuşmalara katılır.</p> <p>a) Öğrenciler konuşma/ tartışma sırasında kendi düşüncelerini uygun şekilde ifade etmeleri için teşvik edilir.</p> <p>b) Başkalarını dinleme, uygun hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesme, konuşmanın bitmesini bekleme, akış içinde söz alarak konuşmaya katılma, karşısındaki kişiyle ve sabırla dinlemenin gerekliliği hatırlatılır.</p>	<p>T.4.2. KONUŞMA</p> <p>T.4.2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.</p> <p>T.4.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.</p> <p>T.4.2.3. Hazırlıksız konuşmalar yapar.</p> <p>a) Öğrencilerin izledikleri bir filmi tanıtmaları, görüş ve düşüncelerini belirterek anlatmaları sağlanır.</p> <p>b) Öğrencilerin verilen bir konuyu görsellerle destekleyerek kısa sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.</p> <p>T.4.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.</p> <p>a) Nezaket kurallarına uygun konuşulması gerektiği hatırlatılır.</p> <p>b) Beden dilini etkin kullanmanın önemi vurgulanır.</p> <p>T.4.2.5. Sınıf içindeki tartışma ve konuşmalara katılır.</p> <p>a) Öğrenciler konuşma/ tartışma sırasında kendi düşüncelerini uygun şekilde ifade etmeleri için teşvik edilir.</p> <p>b) Farklı bakış açılarına anlayışla yaklaşmanın önemi vurgulanır.</p> <p>c) Başkalarını dinleme, uygun hitap ifadeleri kullanma, başkalarının sözünü kesme, konuşmanın bitmesini bekleme, akış içinde söz alarak konuşmaya katılma, karşısındaki kişiyle ve sabırla dinlemenin gerekliliği hatırlatılır.</p> <p>d) Bir konuşmadaki/ tartışmadaki bakış açılarını ayırt etmeleri sağlanır.</p>	<p>T.5.2. KONUŞMA</p> <p>T.5.2.1. Hazırlıksız konuşma yapar.</p> <p>Öğrencilerin verilen bir konuyu görsellerle destekleyerek kısa sunum hazırlamaları ve sunum öncesinde prova yapmaları sağlanır.</p> <p>T.5.2.2. Hazırlıksız konuşma yapar.</p> <p>T.5.2.3. Konuşma stratejilerini uygular.</p> <p>Serbest, güdümlü, yaratıcı, halizada tuma tekniği ve kelime kavramı havuzundan seçim yaparak konuşma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.</p> <p>T.5.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır.</p> <p>T.5.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.</p> <p>T.5.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.</p> <p>Ama, fakat, ancak, lakin, bununla birlikte ve buna rağmen ifadelerini kullanmaları sağlanır.</p> <p>T.5.2.7. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.</p>	<p>T.6.2. KONUŞMA</p> <p>T.6.2.1. Hazırlıksız konuşma yapar.</p> <p>Öğrencilerin verilen bir konu hakkında görsellerle destekleyerek kısa sunum hazırlamaları ve prova yapmaları sağlanır.</p> <p>T.6.2.2. Hazırlıksız konuşma yapar.</p> <p>T.6.2.3. Konuşma stratejilerini uygular.</p> <p>Serbest, güdümlü, yaratıcı, halizada tuma tekniği ve kelime kavramı havuzundan seçim yaparak konuşma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.</p> <p>T.6.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır.</p> <p>T.6.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.</p> <p>T.6.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.</p> <p>Ama, fakat, ancak, lakin, bununla birlikte ve buna rağmen ifadelerini kullanmaları sağlanır.</p> <p>T.6.2.7. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.</p>	<p>T.7.2. KONUŞMA</p> <p>T.7.2.1. Hazırlıksız konuşma yapar.</p> <p>Öğrencilerin düşüncelerini mantıksal bir bütünlük içinde sunmaları, görsel vb. destekleyici materyaller kullanarak sunu hazırlamaları sağlanır.</p> <p>T.7.2.2. Hazırlıksız konuşma yapar.</p> <p>T.7.2.3. Konuşma stratejilerini uygular.</p> <p>Katımlı, yaratıcı, güdümlü, empati kurma, tartışma ve eleştirel konuşma gibi yöntem ve tekniklerinin kullanılması sağlanır.</p> <p>T.7.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır.</p> <p>T.7.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.</p> <p>T.7.2.6. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.</p> <p>Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadelerini kullanmaları sağlanır.</p> <p>T.7.2.7. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.</p>	<p>T.8.2. KONUŞMA</p> <p>T.8.2.1. Hazırlıksız konuşma yapar.</p> <p>a) Öğrencilerin düşüncelerini mantıksal bir bütünlük içinde sunmaları, görsel, işitsel vb. destekleyici materyaller kullanarak sunu hazırlamaları sağlanır.</p> <p>b) Öğrenciler araştırma sonuçlarını sempozyum, panel, forum vb. ortamlarda sunmaya teşvik edilir.</p> <p>T.8.2.2. Hazırlıksız konuşma yapar.</p> <p>T.8.2.3. Konuşma stratejilerini uygular.</p> <p>Yaratıcı, güdümlü, empati kurma, tartışma, ikna etme ve eleştirel konuşma gibi yöntem ve tekniklerinin kullanılması sağlanır.</p> <p>T.8.2.4. Konuşmalarında beden dilini etkili bir şekilde kullanır.</p> <p>T.8.2.5. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.</p> <p>T.8.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.</p> <p>T.8.2.7. Konuşmalarında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır.</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

1. SINIF	2. SINIF	3. SINIF	4. SINIF	5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
		T:3.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.	T:4.2.6. Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.				

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

1. SINIF	2. SINIF	3. SINIF	4. SINIF	5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
T.1.3. OKUMA Okumaya Hazırlık	T.2.3. OKUMA Akıcı Okuma	T.3.3. OKUMA Akıcı Okuma	T.4.3. OKUMA Akıcı Okuma	T.5.3. OKUMA Akıcı Okuma	T.6.3. OKUMA Akıcı Okuma	T.7.3. OKUMA T.7.3.1. Noktalamaya işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.	T.8.3. OKUMA Akıcı Okuma
T.1.3.1. Okuma materyallerindeki temel bölümleri tanıyarak Okuma materyallerindeki içerdikler, sözlük ve kaynakça bölümleri tanımlararak kısaca işlevlerine değinir.	T.2.3.1. Okuma materyallerindeki temel bölümleri tanıyarak Okuma materyallerindeki içerdikler ve sözlük bölümleri tanımlararak işlevlerine değinir.	T.3.3.1. Okuma materyallerindeki temel bölümleri tanıyarak Okuma materyallerindeki içerdikler, sözlük ve kaynakça bölümleri tanımlararak kısaca işlevlerine değinir.	T.4.3.1. Noktalamaya işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.	T.5.3.1. Noktalamaya işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.	T.6.3.1. Noktalamaya işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.	T.7.3.1. Noktalamaya işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.	T.8.3.1. Noktalamaya işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.
T.1.3.2. Harfi tanı ve seslendirir.	T.2.3.2. Noktalamaya işaretlerine dikkat ederek okur.	T.3.3.2. Noktalamaya işaretlerine dikkat ederek okur.	T.4.3.2. Vurgu, tonlama ve telaffuz dikkat ederek okur.	T.5.3.2. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.	T.6.3.2. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.	T.7.3.2. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.	T.8.3.2. Metni türün özelliklerine uygun biçimde okur.
T.1.3.3. Hece ve kelimeleri tanıyarak Okuma materyallerindeki içerdikler ve sözlük bölümleri tanımlararak işlevlerine değinir.	T.2.3.3. Vurgu, tonlama ve telaffuz dikkat ederek okur.	T.3.3.3. Vurgu, tonlama ve telaffuz dikkat ederek okur.	T.4.3.3. Şiir okur. Öğrencilere kısa şiir ve İstiklal Marşı'nın ilk on kıtasını okuma ve ezberleme çalışmaları yaptırılır.	T.5.3.3. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.	T.6.3.3. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.	T.7.3.3. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.	T.8.3.3. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.
T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.	T.2.3.4. Şiir okur. Öğrencilere kısa şiir ve İstiklal Marşı'nın ilk iki kıtasını okuma ve ezberleme çalışmaları yaptırılır.	T.3.3.4. Şiir okur. Öğrencilere kısa şiir ve İstiklal Marşı'nın ilk iki kıtasını okuma ve ezberleme çalışmaları yaptırılır.	T.4.3.4. Metin türün özelliklerine uygun biçimde okur.	T.5.3.4. Okuma stratejilerini kullanır.	T.6.3.4. Okuma stratejilerini kullanır.	T.7.3.4. Okuma stratejilerini kullanır.	T.8.3.4. Okuma stratejilerini kullanır.
T.1.3.5. Kısa metinleri okur.	T.2.3.5. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.	T.3.3.5. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.	T.4.3.5. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.	T.5.3.5. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.	T.6.3.5. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.	T.7.3.5. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.	T.8.3.5. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.
T.1.3.6. Noktalamaya işaretlerine dikkat ederek okur.	T.2.3.6. Okuma stratejilerini uygular. Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmalarını sağlar.	T.3.3.6. Okuma stratejilerini uygular. Öğrencilerin sesli, sessiz okuma yapmalarını sağlar.	T.4.3.6. Okuma stratejilerini uygular. Öğrencilerin sesli, sessiz okuma yapmalarını sağlar.	T.5.3.6. Okuma stratejilerini kullanır. Sesli, sessiz, tahmin ederek, not alarak, soru sorarak, söz korosu, ezberleyerek ve hızlı okuma gibi yöntem ve teknikleri kullanmalarını sağlar.	T.6.3.6. Okuma stratejilerini kullanır. Sesli, sessiz, tahmin ederek, not alarak, soru sorarak, söz korosu, ezberleyerek ve hızlı okuma gibi yöntem ve teknikleri kullanmalarını sağlar.	T.7.3.6. Okuma stratejilerini kullanır. Göz atarak, işaretleyerek ve not alarak, tartışarak ve eleştirerek okuma gibi yöntem ve teknikleri kullanmalarını sağlar.	T.8.3.6. Okuma stratejilerini kullanır. Göz atarak, işaretleyerek ve not alarak, tartışarak ve eleştirerek okuma gibi yöntem ve teknikleri kullanmalarını sağlar.
T.1.3.7. Vurgu, tonlama ve telaffuz dikkat ederek okur.	T.2.3.7. Görselden/görsellerden hareketle bilmediği kelimeleri tanımlar. a) Resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan yararlanır.	T.3.3.7. Görselden/görsellerden hareketle bilmediği kelimelerin anlamlarını tahmin eder. a) Resimli sözlük, kelime haritası, sözlük, deyimler ve benzer araçlardan yararlanır.	T.4.3.7. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur. T.4.3.8. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur. T.4.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayrt eder.	T.5.3.7. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur. T.5.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur. T.5.3.9. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.	T.6.3.7. Çekim eklerinin işlevlerini ayrt eder. İsim çekim ekleri (çoğul eki, hâl ekleri, iyelik ekleri ve soru eki) üzerinde durulur.	T.7.3.7. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlamı olan katkısını değerlendirir. Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadeleri üzerinde durulur.	T.8.3.7. Metindeki söz sanatlarını tespit eder. Benzetme (teşbih), kişileştirme (teşhis), konuşturma (inşak) ve karşılık (tezat), abartırma (mübalağa)
T.1.3.8. Şiir okur. Kısa şiirleri ve İstiklal Marşı'nın ilk iki kıtasını okumaları sağlar.	T.2.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder. T.2.3.9. Kelimelerin eş anlamlılarını tahmin eder.	T.3.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur. T.3.3.9. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.	T.4.3.8. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur. T.4.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayrt eder.	T.5.3.8. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur. T.5.3.9. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.	T.6.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur. T.6.3.9. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.	T.7.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur. T.7.3.9. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.	T.8.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur. T.8.3.9. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.
T.1.3.9. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder. Kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan yararlanır.	T.2.3.9. Görsellerden hareketle bilmediği kelimeleri tanımlar. a) Resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan yararlanır.	T.3.3.9. Görsellerden hareketle bilmediği kelimelerin anlamlarını tahmin eder. a) Resimli sözlük, kelime haritası, sözlük, deyimler ve benzer araçlardan yararlanır.	T.4.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayrt eder. T.4.3.10. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri belirler.	T.5.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayrt eder. T.5.3.10. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri belirler.	T.6.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayrt eder. T.6.3.10. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri belirler.	T.7.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayrt eder. T.7.3.10. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri belirler.	T.8.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayrt eder. T.8.3.10. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri belirler.
T.1.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur. Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlar.	T.2.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur. Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlar.	T.3.3.10. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur. Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlar.	T.4.3.10. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri belirler. T.4.3.11. Deyim ve atasözlerinin metnin anlamına katkısını kavrar.	T.5.3.10. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri belirler. T.5.3.11. Deyim ve atasözlerinin metnin anlamına katkısını kavrar.	T.6.3.10. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri belirler. T.6.3.11. Deyim ve atasözlerinin metnin anlamına katkısını kavrar.	T.7.3.10. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri belirler. T.7.3.11. Deyim ve atasözlerinin metnin anlamına katkısını kavrar.	T.8.3.10. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri belirler. T.8.3.11. Deyim ve atasözlerinin metnin anlamına katkısını kavrar.
T.1.3.11. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.	T.2.3.11. Kelimelerin zıt anlamlılarını tahmin eder.	T.3.3.11. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur.	T.4.3.11. Deyim ve atasözlerinin metnin anlamına katkısını kavrar.	T.5.3.11. Deyim ve atasözlerinin metnin anlamına katkısını kavrar.	T.6.3.11. Deyim ve atasözlerinin metnin anlamına katkısını kavrar.	T.7.3.11. Deyim ve atasözlerinin metnin anlamına katkısını kavrar.	T.8.3.11. Deyim ve atasözlerinin metnin anlamına katkısını kavrar.

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

1. SINIF	2. SINIF	3. SINIF	4. SINIF	5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
T.1.3.12. Okuma stratejilerini uygular. Öğrencilerin sesli ve sessiz okuma yapmalarını sağlar. Anlama T.1.3.13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar. T.2.3.11. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder. T.2.3.12. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır. Olayların oluş sırasına göre anlatılmasına dikkat edilir. T.2.3.13. Okuduğu metnin konusunu belirler. T.2.3.14. Okuduğu metninle ilgili soruları cevaplar. T.2.3.15. Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler. T.2.3.16. Metin türlerini tanımlar. Örneklere desteklenerek düzyazı ve şiir hakkında kısa bilgi verir. T.2.3.17. Okuduğu metindeki hikâye unsurlarını belirler. Metnin şahıs ve varlık kadrosu unsurlarına değinilir. T.2.3.18. Yazılı yönergeleri kavrar. Görsellerle desteklenerek kısa ve basit yemek tarifleri ile çocuk oyunları yönergelerinden faydalanılır. T.2.3.19. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar. Gerçek dönüşüm işaretleri ve özel gereksinimli bireylerde yönelik semboller üzerinde durulur.	T.3.3.10. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder. Anlama T.3.3.11. Görsellerle ilgili soruları cevaplar. T.3.3.12. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder. T.3.3.13. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır. Olayların oluş sırasına göre anlatılmasını sağlar. T.3.3.14. Okuduğu metnin konusunu belirler. T.3.3.15. Metnin ana fikri/ana duygusunu belirler. T.3.3.16. Okuduğu metninle ilgili soruları cevaplar. T.3.3.17. Metninle ilgili soruları cevaplar. T.3.3.18. Okuduğu metninle ilgili hikâye unsurlarını belirler. Metnin olay örgüsü, mekân, şahıs ve varlık kadrosu unsurlarına değinilir. T.3.3.19. Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler. T.3.3.20. Metin türlerini ayırt eder. Hikâye edici, bilgilendirici metin ve şiir hakkında örneklerden yararlanılarak genel kısa bilgiler verir. T.3.3.21. Metinleri oluşturan öğeleri tanımlar. a) Başlık ve paragraf hakkında kısa bilgi verir. b) Kıta ve dize hakkında kısa bilgi verir.	T.4.3.12. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder. a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarının anlamlarını sözlüklerden kontrol etmeleri sağlanır. b) Öğrencilerin yeni öğrendikleri kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturulmasını sağlar. Anlama T.4.3.13. Görsellerle ilgili soruları cevaplar. T.4.3.14. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder. T.4.3.15. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır. Olayların oluş sırasına göre anlatılmasına dikkat edilir. T.4.3.16. Okuduğu metnin konusunu belirler. T.4.3.17. Metnin ana fikri/ana duygusunu belirler. T.4.3.18. Okuduğu metninle ilgili soruları cevaplar. T.4.3.19. Metninle ilgili soruları cevaplar. T.4.3.20. Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler. Metnin konusu, olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu unsurlarına değinilir. T.4.3.21. Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler. T.4.3.22. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar. Harfler, medya işaretleri ve semboller üzerinde durulur.	T.5.3.8. Kelimelerin zıt anlamlarını bulur. T.5.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder. T.5.3.10. Kökleri ve ekleri ayırt eder. T.5.3.11. Yapım eklerinin işlevlerini açıklar. Yapım ekleri ezberlenmez, işlevleri sezdirilir. Kelime türetmenin mantığı kavranılır. Anlama T.5.3.12. Metin türlerini ayırt eder. Hikâye, fabl, masal, haber metni türleri tanımlar. Metin türleri ile ilgili ayrıntılı bilgi verilmeyez. T.5.3.13. Okuduklarını özetler. T.5.3.14. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler. T.5.3.15. Metninle ilgili sorulara farklı çözümler üretir. T.5.3.16. Metindeki hikâye unsurlarını belirler. Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı vb. gibi hikâye unsurları üzerinde durulur. T.5.3.17. Metni yorumlar. a) Yazının bakış açısını fark etmeleri, olayın ele alış şeklini yorumlamaları ve öğrencilerin metninle ilgili kendileri tarafından ifade etmeleri sağlanır. b) Metin içeriğinin yorumlanması sırasında metinlerdeki örneklerle ve ayrıntılara atf yapılması sağlanır. T.5.3.18. Metninle ilgili soruları cevaplar.	T.6.3.8. İsim ve sıfatların metnin anlamına olan katkısını açıklar. T.6.3.9. İsim ve sıfat tamamlarının metnin anlamına olan katkısını açıklar. T.6.3.10. Edat, bağlaç ve ünlemlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar. T.6.3.11. Basit, türemiş ve birleşik kelimeleri ayırt eder. T.6.3.12. Zamirlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar. T.6.3.13. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlamına olan katkısını değerlendirir. Ana, fakat, ancak, lakin, bununla birlikte ve buna rağmen ifadeleri üzerinde durulur. Anlama T.6.3.14. Metindeki söz sanatlarını tespit eder. Konuşurma (mitak) ve karşılık (tezat) söz sanatları verilir. T.6.3.15. Görselden hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder. T.6.3.16. Okuduklarını özetler. T.6.3.17. Metninle ilgili soruları cevaplar. Metin içeriğinin yorumlanması sırasında metinlerdeki örneklerle ve ayrıntılara atf yapılması sağlanır. T.6.3.18. Metninle ilgili soruları cevaplar. T.6.3.19. Metnin konusunu belirler.	T.7.3.8. Metindeki söz sanatlarını tespit eder. Kişileştirme (teşhis), konuşurma (mitak), karşılık (tezat) ve abartma (mübaale) söz sanatları verilir. T.7.3.9. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder. a) Fül çekim ekleri (kip ve kiş ekleri) üzerinde durulur. b) Fillerde anlam kayması konusu üzerinde durulur. T.7.3.10. Basit, türemiş ve birleşik fiilleri ayırt eder. T.7.3.11. Zarfların metnin anlamına olan katkısını açıklar. T.7.3.12. Fillerin anlam özelliklerini fark eder. İş (kiş), oluş ve durum fiillerinin anlam özellikleri üzerinde durulur. T.7.3.13. Anlatım bozukluklarını tespit eder. Anlam yönünden anlatım bozuklukları üzerinde durulur. Anlama T.7.3.14. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder. T.7.3.15. Okuduklarını özetler. T.7.3.16. Metnin konusunu belirler. T.7.3.17. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler. T.7.3.18. Metindeki yardımcı fikirleri belirler. T.7.3.19. Metninle ilgili soruları cevaplar. Metin içeriğinin yorumlanması sırasında metinlerdeki örneklerle ve ayrıntılara atf yapılması sağlanır. T.7.3.20. Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler.	T.8.3.8. Metindeki söz sanatlarını tespit eder. Kişileştirme (teşhis), konuşurma (mitak), karşılık (tezat) ve abartma (mübaale) söz sanatları verilir. T.8.3.9. Fillerin anlam özelliklerini fark eder. Fillerin türleri fark ettirilir. Ekler ezberletilmeyez. T.8.3.10. Geçiş ve bağlantı ifadelerinin metnin anlamına olan katkısını değerlendirir. Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, kısaca, böylece, ilk olarak ve son olarak ifadeleri üzerinde durulur. T.8.3.11. Metindeki anlatım biçimlerini belirler. Anlama T.8.3.12. Görsel ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder. T.8.3.13. Okuduklarını özetler. T.8.3.14. Metninle ilgili soruları cevaplar. Metin içeriğinin yorumlanması sırasında metinlerdeki örneklerle ve ayrıntılara atf yapılması sağlanır. T.8.3.15. Metninle ilgili soruları cevaplar. T.8.3.16. Metnin konusunu belirler. T.8.3.17. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler. T.8.3.18. Metindeki yardımcı fikirleri belirler. T.8.3.19. Metninle ilgili soruları cevaplar. Metin içeriğinin yorumlanması sırasında metinlerdeki örneklerle ve ayrıntılara atf yapılması sağlanır. T.8.3.20. Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler.	

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

1. SINIF	2. SINIF	3. SINIF	4. SINIF	5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
		<p>T.3.3.22. Kısa ve basit dijital metinlerdeki mesajı kavrar. Elektronik posta ve sosyal medya içeriklerine (davet, teşekkür mesajları vb.) yer verir.</p> <p>T.3.3.23. Metindeki gerçek ve hayali öğeleri ayırt eder.</p> <p>T.3.3.24. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar. a) Metindeki problem durumlarının tespit edilmesi ve bunlara farklı çözüm yolları bulunması sağlanır. b) Metindeki durumlara kendi yaşantılarının arasında ilişki kurmaları teşvik edilir.</p> <p>T.3.3.25. Görsellerle okuduğu metnin içeriğini ilişkilendirir. Görsel ve konu arasındaki ilişki vurgulanır.</p> <p>T.3.3.26. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar. Bilişim teknolojileri (bilgisayar, tablet) ve iletişim araçlarında kullanılan şekil ve semboller üzerinde durulur.</p> <p>T.3.3.27. Yazılı yönergeleri kavrar. Harita, ilan, afiş, ürün etiketi, kullanım kılavuzu gibi materyallerden faydalanılır.</p> <p>T.3.3.28. Tablo ve grafiklerde yer alan bilgilere ilişkin soruları cevaplar.</p>	<p>T.4.3.23. Metin türlerini ayırt eder. Hikâye edici, bilgilendirici metinler ve şiir türünden örneklerle yer verilerek genel, kısa bilgilendirme yapılır.</p> <p>T.4.3.24. Hikâye edici ve bilgilendirici metinleri oluşturan öğeleri tanırlar. Giriş, gelişme ve sonuç/serim, düğüm ve çözüm bölümleri hakkında kısa bilgi verilir.</p> <p>T.4.3.25. Yönergeleri kavrar. Harita, ilan, afiş, ilaç prospektüsü, ürün etiketi, kullanım kılavuzu gibi materyallerden faydalanılır.</p> <p>T.4.3.26. Metindeki gerçek ve hayali öğeleri ayırt eder.</p> <p>T.4.3.27. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini karşılaştırır. Kahramanların fiziksel ve kişilik özelliklerinin karşılaştırılması sağlanır.</p> <p>T.4.3.28. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar. a) Neden-sonuç, örneklendirme gibi çıkarımlar yapılması sağlanır. b) Öğrenciler metinde işaret edilen problem durumlarını tespit etmeleri ve bunlara farklı çözüm yolları bulmaları için teşvik edilir. c) Yazarın olaylara bakış açısını belirlemesi sağlanır.</p> <p>T.4.3.29. Görsellerle okuduğu metnin içeriğini ilişkilendirir. Görsellerin metinde aktarılan anlama nasıl katkı sağladığını (duygu oluşturma, kahramanların veya yerlerin özelliklerini vurgulama vb.) açıklaması ve yorumlaması sağlanır.</p>	<p>T.5.3.19. Metinle ilgili sorulara cevap verir. Metin içi ve metin dışı anlam ilişkileri kurulur.</p> <p>T.5.3.20. Metnin konusunu belirler. Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.</p> <p>T.5.3.21. Görsellerden ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.</p> <p>T.5.3.22. Görsellerle ilgili sorulara cevaplar. a) Resim ve karikatürleri yorumlayarak görüşlerini bildirmeleri sağlanır. b) Haber/bilgiyi görsel yorumculamaya nasil illettikleri üzerinde durulur.</p> <p>T.5.3.23. Metinde önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar. a) Altını çizmenin, koyu veya italik yazmanın, renklendirmenin, farklı punto veya font kullanmanın işlevi vurgulanır. b) Köprü metinlerin (Hiperfekt) dış bağlantı olduğu belirtilir.</p> <p>T.5.3.24. Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.</p> <p>T.5.3.25. Medya metnlerini değerlendirir. İnternet, sinema ve televizyonun verdiği illettikleri değerlendirilmeleri sağlanır.</p> <p>T.5.3.26. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlamı olan katkısını değerlendirir. Ama, fakat, ancak ve lakin ifadeleri üzerinde durulur.</p>	<p>T.6.3.20. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.</p> <p>T.6.3.21. Metnin içeriğine uygun başlık belirler.</p> <p>T.6.3.22. Metindeki hikâye unsurlarını belirler. Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.</p> <p>T.6.3.23. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.</p> <p>T.6.3.24. Metnin içeriğini yorumlar. a) Yazarın olaylara bakış açısının tespit edilmesi sağlanır. b) Metindeki özne ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır. c) Metindeki örnek ve ayrıntılara atfı yapılması sağlanır.</p> <p>T.6.3.25. Metinler arasında karşılaştırma yapar. Metinlerin tema, konu, olay örgüsü ve karakterler açısından karşılaştırılması sağlanır.</p> <p>T.6.3.26. Metin türlerini ayırt eder. a) Anı, mektup, tiyatro, gezi yazısı türleri öğretilmelidir. b) Metin türlerine ilişkin ayrıntılı bilgi verilmemelidir.</p> <p>T.6.3.27. Şiirin şekli özelliklerini açıklar. Şiirde kafiye, redif gibi ahenk unsurları üzerinde durulur, bunların türlerine değinilmez.</p> <p>T.6.3.28. Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.</p>	<p>T.7.3.20. Metinle ilgili sorular sorar.</p> <p>T.7.3.21. Metindeki hikâye unsurlarını belirler. Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.</p> <p>T.7.3.22. Metnin içeriğini yorumlar. a) Yazarın olaylara bakış açısının tespit edilmesi sağlanır. b) Metindeki özne ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır. c) Metindeki örnek ve ayrıntılara atfı yapılması sağlanır.</p> <p>T.7.3.23. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.</p> <p>T.7.3.24. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.</p> <p>T.7.3.25. Metinler arasında karşılaştırma yapar. Bakış açısı ve mesajlar karşılaştırılır.</p> <p>T.7.3.26. Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.</p> <p>T.7.3.27. Metinde önemli noktaların vurgulanış biçimlerini kavrar. Altını çizmenin, koyu veya italik yazmanın, renklendirmenin, farklı punto veya font kullanmanın işlevi vurgulanır.</p> <p>T.7.3.28. Okudukları ile ilgili çıkarımlarını belirler. Metinlerdeki neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, duygu belirtilerini ifade eder.</p>	<p>Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.</p> <p>T.8.3.21. Metnin içeriğini yorumlar. a) Yazarın olaylara bakış açısının tespit edilmesi sağlanır. b) Metindeki özne ve nesnel yaklaşımların tespit edilmesi sağlanır. c) Metindeki örnek ve ayrıntılara atfı yapılması sağlanır.</p> <p>T.8.3.22. Metinde ele alınan sorunlara farklı çözümler üretir.</p> <p>T.8.3.23. Metinler arasında karşılaştırma yapar. Aynı metnin çeviri, farklı baskı vb. özellikleri itibarıyla karşılaştırılması sağlanır.</p> <p>T.8.3.24. Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.</p> <p>T.8.3.25. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur. Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, abartma, nesnel, öznel ve duygu belirtilerini ifade eder.</p> <p>T.8.3.26. Metin türlerini ayırt eder. a) Fıkra (köşe yazısı), makale, deneme, roman, destan türleri üzerinde durulur. b) Metin türlerine ilişkin ayrıntılı bilgi verilmemelidir.</p> <p>T.8.3.27. Görsellerle ilgili soruları cevaplar. Metinlerdeki neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, duygu belirtilerini ifade eder ve abartma üzerinde durulur.</p> <p>b) Haber/bilgiyi görsel yorumculamaya nasil illettikleri üzerinde durulur.</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

1. SINIF	2. SINIF	3. SINIF	4. SINIF	5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
			<p>T.4.3.30. Metindeki renkli, altı çizili, koyu ifadelerin önemli noktaları vurguladığını kavrar.</p> <p>T.4.3.31. Metinler arasında karşılaştırma yapar. Metinlerin konuları ve karakterleri açısından karşılaştırılması sağlanır.</p> <p>T.4.3.32. Kısa ve basit dijital metinlerdeki mesajı kavrar. Elektronik posta ve sosyal medya içeriklerine (tebrik, ilan ve duyuru mesajları vb.) yer verilir.</p> <p>T.4.3.33. Medya metinlerini değerlendirir. Farklı türdeki medya metinlerinin (reklam amaçlı el ilanları, web siteleri, seyahat broşürleri, el kitapları, bloglar vb.) amacı ve hedef kitlesi hakkında görüş bildirmesi sağlanır.</p> <p>T.4.3.34. Grafik, tablo ve çizelgelerle ilgili soruları cevaplar.</p> <p>T.4.3.35. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır. Bilgiye erişmek için basılı ve dijital içeriklerdeki çindekiler ve sözlük bölümünden nasıl yararlanılacağına ilişkin bilgi verilir.</p> <p>T.4.3.36. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular. Yazılı kaynakların (dergi, kitap, broşür, gazete vb.) incelenmesi ve değerlendirilmesi sağlanır.</p> <p>T.4.3.37. Okuduğu metindeki olaylara ilişkin düşüncelerini ifade eder.</p>	<p>T.5.3.27. Metinler arasında karşılaştırma yapar. Metinleri biçim ve tür gibi açılardan karşılaştırmaları sağlar.</p> <p>T.5.3.28. Bilgi kaynaklarını etkili şekilde kullanır.</p> <p>T.5.3.29. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular. Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullandığı vurgulanır.</p> <p>T.5.3.30. Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.</p> <p>T.5.3.31. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur. Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirlen ifadeleri, çıkarımlar üzerinde durulur.</p> <p>T.5.3.32. Metindeki söz sanatlarını tespit eder. Benzetme (teşbih) ve kişileştirme (teşhis) söz sanatları verilir.</p> <p>T.5.3.33. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamı sözcükleri ayırt eder.</p> <p>T.5.3.34. Grafik, tablo ve çizelgelerle sunulan bilgilere ilişkin soruları cevaplar.</p>	<p>T.6.3.29. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur. Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirlen ifadeleri, abartma üzerinde durulur.</p> <p>T.6.3.30. Görsellerle ilgili soruları cevaplar. a) Öğrencilerin haber fotoğrafları ve karikatürleri yorumlayarak görüşlerini bildirmeleri sağlanır. b) Haber/bilgiyi görsel yorumcuların nasıl iletişim sorgularını sağlanır.</p> <p>T.6.3.31. Metinde önemli noktaların vurgulandığını kavrar. Aynı çiziminin, koyu veya italik yazmanın, renklerin, örneklendirme, duygu belirlen ifadeleri, abartma üzerinde durulur.</p> <p>T.6.3.32. Medya metinlerini değerlendirir. İnternet, sinema ve televizyonun verdiği iletileri değerlendirilmeleri sağlanır.</p> <p>T.6.3.33. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır. Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullandığı vurgulanır.</p> <p>T.6.3.34. Grafik, tablo ve çizelgelerle sunulan bilgilere ilişkin soruları cevaplar.</p>	<p>T.7.3.29. Metin türlerini ayırt eder. a) Söyleşi, biyografi, otobiyografi, günlük türleri üzerinde durulur. b) Metin türlerine ilişkin ayrıntılı bilgi verilmemelidir.</p> <p>T.7.3.30. Görsellerle ilgili soruları cevaplar. a) Duvar yazısı ve karikatürlerin incelenmesi ve bunlarla ilgili görüş bildirmesi sağlanır. b) Haber/bilgiyi görsel yorumcuların nasıl iletişim üzerinde durulur.</p> <p>T.7.3.31. Medya metinlerini değerlendirir. İnternet, sinema ve televizyonun verdiği iletileri değerlendirilmeleri sağlanır.</p> <p>T.7.3.32. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.</p> <p>T.7.3.33. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular. a) İnternet yazılı (dergi, kitap, broşür, gazete vb.) kaynakların güvenilirliklerinin sorgulanması sağlanır. b) Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullandığı vurgulanır.</p> <p>T.7.3.34. Grafik, tablo ve çizelgelerle sunulan bilgilere ilişkin soruları cevaplar.</p>	<p>T.8.3.28. Metinde önemli noktaların vurgulandığını kavrar. Aynı çiziminin, koyu veya italik yazmanın, renklerin, örneklendirme, duygu belirlen ifadeleri, abartma üzerinde durulur.</p> <p>T.8.3.29. Medya metinlerini analiz eder. Medya metinlerinin amaçlarının (kültür aktarma, olay yorumlama, bilgilendirme, eğlendirme, ikna etme) belirlenmesi sağlanır.</p> <p>T.8.3.30. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.</p> <p>T.8.3.31. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular. a) Blog ve şahsi internet sitelerindeki bilgilerin güvenilirliği konusunda çalışmalar yapılır. b) Bilimsel çalışmalarda ağırlıklı olarak "edu" ve "gov" uzantılı sitelerin kullandığı vurgulanır.</p> <p>T.8.3.32. Grafik, tablo ve çizelgelerle sunulan bilgileri yorumlar.</p> <p>T.8.3.33. Edebi eserin yazılı metni ile medya sunumunu karşılaştırır. Kahramanlar, mekân, zaman ve olay yönünden karşılaştırılması sağlanır.</p> <p>T.8.3.34. Okuduklarında kullandıkları düşünceyi geliştirme yollarını belirler.</p> <p>T.8.3.35. Metindeki iş ve işlem basamaklarını kavrar. Kullanım kılavuzları incelenir.</p>

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

1. SINIF	2. SINIF	3. SINIF	4. SINIF	5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
						<p>T.7.3.35. Metinlerin yazılı hâli ile medya sunumlarını karşılaştırır.</p> <p>a) Hikâye, masa, fıkra gibi metinlerin; çizgi film, animasyon gibi medya sunumları ile karşılaştırması sağlanır.</p> <p>b) Kahramanlar, mekân, zaman ve olay yönlerinden karşılaştırılması sağlanır.</p> <p>T.7.3.36. Metindeki anlatım biçimlerini belirler.</p> <p>T.7.3.37. Metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirler.</p> <p>T.7.3.38. Metindeki iş ve işlem basamaklarını kavrar. Talimatnamelerin okunması sağlanır.</p>	

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

1. SINIF	2. SINIF	3. SINIF	4. SINIF	5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
T.1.4.11. Yazdıkları paylaşıp. Öğrencilerin yazdıkları sınıf içinde okumaları, oku veya harf hatası, hece eksikliği ile yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri için teşvik edilir. Öğrencilere yazdıkları sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir.	T.2.4.10. Yazdıkları düzenler. Öğrencilerin yazdıkları sınıf panosunda sergilemeleri için teşvik edilir. Öğrencilere yazdıkları sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir.	T.3.4.8. Yazılarında eş sesli kelimeleri anlamlarına uygun kullanır. T.3.4.9. Yazdıkları zenginleştirmek için çözüm ve görseller kullanır. T.3.4.10. Görsellerdeki olayları ilişkilendirerek yazı yazıp. T.3.4.11. Yazdıkları düzenler. Yapılacak düzenleme çalışması sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur. T.3.4.12. Yazdıkları paylaşıp. Öğrenciler yazdıkları sınıf içinde okumaları, oku veya sınıf panosunda sergilemeleri için teşvik edilir. Öğrencilere yazdıkları sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir.	T.4.4.10. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır. a) Yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi, soru işareti, nokta, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi ve kesme işaretinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur. b) Kitap, dergi, gezegen ve yıldız adlarının yazımı ile iki noktadan sonra büyük harf kullanıldığı belirtilir. T.4.4.11. Yazdıkları düzenler. a) Öğrenciler yazdıkları dil bilgisini ve anlamı bozuklukları yönünden kontrol etmeye teşvik edilir. b) Sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur. T.4.4.12. Yazdıkları paylaşıp. a) Öğrenciler yazdıkları sınıf içinde okumaları, oku veya sınıf panosunda sergilemeleri için teşvik edilir. Öğrencilere yazdıkları sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir. b) Öğrenciler kompozisyon ve şiir yarışmalarına katılmaları için teşvik edilmelidir.	T.5.4.5. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır. Yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi, soru işareti, nokta, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, kesme işareti, noktalı virgül ve köşeli ayraç işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur. T.5.4.6. Bir iş için basamaklarını yazıp. T.5.4.7. Yazıların zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özyeşerler kullanır. T.5.4.8. Sayıları doğru yazıp. Kesirli sayılar, sıra ve üleştirme sayılarının, dört veya daha çok basamaklı sayıların yazımları üzerinde durulur. T.5.4.9. Yazdıkları düzenler. Sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur. T.5.4.10. Yazdıkları paylaşıp. Öğrenciler yazdıkları sınıf içinde okumaları, oku veya sınıf panosunda sergilemeleri için teşvik edilir. Öğrencilere yazdıkları sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir.	T.6.4.8. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler. T.6.4.9. Yazılarında uygun geçiş ve bağlaç ifadelerini kullanır. Ama, fakat, ancak, lakin, bununla birlikte ve buna rağmen ifadelerinin kullanılması sağlanır. T.6.4.10. Yazdıkları düzenler. a) Anlam bütünlüğünü bozan ifadelerin belirlenmesi ve düzeltilmesi sağlanır. kavramsal olarak anlam bozukluğu konusuna değinilmez. b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur. T.6.4.11. Yazdıkları paylaşıp. Öğrenciler yazdıkları sınıf ve okul panosu ile sosyal medyada paylaşmaya teşvik edilir. T.6.4.12. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır. T.6.4.13. Formları yöneticilerine uygun doldurur. T.6.4.14. Araştırmaların sonuçlarını yazılı olarak sunar. Öğrencilerin taslak hazırlamaları, taslaqlarında giriş, gelişme, sonuç bölümlerine yer vermeleri sağlanır. T.6.4.15. Yazılarında uygun geçiş ve bağlaç ifadelerini kullanır. Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadelerini kullanmaları sağlanır. T.6.4.16. Yazdıkları düzenler. Duyuru, ilan ve reklam metinleri yazdırılır.	T.7.4.8. Yazılarında anlatım biçimlerini kullanır. T.7.4.9. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır. T.7.4.10. Formları yöneticilerine uygun doldurur. T.7.4.11. Kısa metinler yazıp. Haber metni ve/veya anı yazmaya teşvik edilir. T.7.4.12. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler. T.7.4.13. Ek fiili işlevlerine uygun olarak kullanır. T.7.4.14. Araştırmaların sonuçlarını yazılı olarak sunar. Haber metni, günlük ve anı yazmaya teşvik edilir. T.7.4.15. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler. T.7.4.16. Araştırmaların sonuçlarını yazılı olarak sunar. a) Öğrencilerin taslak hazırlamaları, taslaqlarında giriş, gelişme, sonuç bölümlerine yer vermeleri sağlanır. b) Kaynak gösterme hakkında bilgi verilir. T.7.4.15. Yazılarında uygun geçiş ve bağlaç ifadelerini kullanır. Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadelerini kullanmaları sağlanır. T.7.4.16. Yazdıkları düzenler. a) Anlama dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıkları gözden geçirmesi ve düzeltilmesi sağlanır. b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.	T.8.4.6. Bir işi işlem basamaklarına göre yazıp. T.8.4.7. Yazıların zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özyeşerler kullanır. T.8.4.8. Yazılarında mizahi öğeler kullanır. T.8.4.9. Yazılarında anlatım biçimlerini kullanır. T.8.4.10. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır. T.8.4.11. Formları yöneticilerine uygun doldurur. Haber metni, günlük ve anı yazmaya teşvik edilir. T.8.4.12. Kısa metinler yazıp. Haber metni, günlük ve anı yazmaya teşvik edilir. T.8.4.13. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler. T.8.4.14. Araştırmaların sonuçlarını yazılı olarak sunar. a) Öğrencilerin taslak hazırlamaları, taslaqlarında giriş, gelişme, sonuç bölümlerine yer vermeleri sağlanır. b) Kaynak gösterme hakkında bilgi verilir. T.8.4.15. Yazılarında uygun geçiş ve bağlaç ifadelerini kullanır. Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadelerini kullanmaları sağlanır.

TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIM VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

1. SINIF	2. SINIF	3. SINIF	4. SINIF	5. SINIF	6. SINIF	7. SINIF	8. SINIF
		<p>T.3.4.16. Yazdıkları yabancılardan alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.</p> <p>T.3.4.17. Yazma stratejilerini uygular.</p>	<p>T.4.4.15. İmza atar. İmzanın anlamı ve ismin baş harfi ile soy ismin bütünü sembolize etmesi gerektiği vurgulanır. Öğrencilere imzalarını belirlemeleri için kılavuzluk yapılır.</p> <p>T.4.4.16. Kısalmalara gelen ekleri doğru yazar.</p> <p>T.4.4.17. Sayıları doğru yazar. Sayıların harflerle yazımı, birden fazla kelimeden oluşan sayıların yazımı, Roman rakamlarının yazımı üzerinde durulur.</p> <p>T.4.4.18. Yazılarda bağlaçları kuralına uygun kullanır. "de" ve "ki" bağlaçlarını doğru yazmalarını sağlar.</p> <p>T.4.4.19. Yazılarda kelimeleri gerçek, mecaz ve terim anlamları ile kullanır.</p> <p>T.4.4.20. Harflerin yapısal özelliklerine uygun metin yazar. Öğrencilerin kendi yazı stillerini oluşturmaları teşvik edilir.</p> <p>T.4.4.21. Yazma stratejilerini uygular.</p> <p>T.4.4.22. Pekleştirmeli sözcükleri doğru yazar.</p>	<p>T.5.4.12. Yazdıkları yabancılardan alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.</p> <p>T.5.4.13. Formları yönergelerine uygun doldurur.</p> <p>T.5.4.14. Kısa metinler yazar. Öğrenciler dilekçe yazmaya teşvik edilir.</p> <p>T.5.4.15. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler.</p> <p>T.5.4.16. Yazılarda uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanır. Ama, fakat, ancak ve lakin ifadelerini kullanmalarını sağlar.</p>		<p>T.7.4.17. Yazdıklarını paylaşır. Öğrenciler yazdıklarını sınıf ve okul panosu ile sosyal medya ortamlarında paylaşmaya, şiir ve kompozisyon yarışmalarına katılmaya teşvik edilir.</p>	<p>T.8.4.16. Yazdıklarını düzenler. a) Dil bilgisine dayalı anlam bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltmesi sağlanır. b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.</p> <p>T.8.4.17. Yazdıklarını paylaşır. Öğrenciler yazdıklarını sınıf ve okul panosu ile sosyal medya ortamlarında paylaşmaya, şiir ve kompozisyon yarışmalarına katılmaya teşvik edilir.</p> <p>T.8.4.18. Cümlelerin öğelerini ayırt eder.</p> <p>T.8.4.19. Cümle türlerini tanımlar. Kavramsal tanımlamalara girilmez.</p> <p>T.8.4.20. Fillerin çatı özelliklerinin anlamaya olan katkısını kavrar. Kavram tanımlarına girilmeden anlamsal farklılıklara değinilir.</p>

